

Domoljub

v Ljubljani, 8. marca 1939

Leto 52 • Štev. 10

Cerkev ima novega poglavarja

Z radostjo so se napolnila naša srca, ko smo zvedeli v četrtek, 2. marca zvečer, da imamo novega papeža! Kot blisk se je razneslo veselo oznanilo po naših mestih, trgih in vaseh, zastave so zaplapolale na cerkvah, zazvonili so zvonovi in peli pesem veselja in zahvale čez hrib in dol.

Hitra izvolitev sv. očeta papeža Pija XII. je najugodnejše vplivala v srcih vseh katolikov in sploh vsega sveta. Novoizvoljeni papež je po svojem dolgotrajnem delu za Cerkev poznat, kakor malokateri papež v zgodovini. Izredni darovi, katere je prejel od Boga, sijajni uspehi na najodgovornejših mestih, so napravili, da se je ime kardinala Pacellija neprestano imenovalo kot naslednika pokojnega sv. očeta Pija XI. Izvolitev kardinalskega zbora je bila izvršena že prvi dan glasovanja in je ves svet uverjen, da bo Pij XII. eden največjih papežev v zgodovini. V tej srečni izvolitvi gledamo mi katoličani prav posebno delo božje previdnosti.

Novi sv. oče je v Rimu in je prav na dan svoje izvolitve dopolnil 63 let svojega življenja. On je potomec plemenite rimske rodovine Pacellijev, katera se je vedno odlikovala po svoji veliki vdanosti do svete Stolice. Nadarjen z izrednimi umskimi in dušnimi zmožnostmi je bil po izvrstno opravljenih študijah posvečen v mašnika. Od prvih dni svoje cerkvene službe se je nahajal v neposredni bližini Vatikana, v državnem tajništvu. Pod vodstvom slavnega kardinala Rampolle in slavnega učenjaka Della Chiesa, poznejšega papeža Benedikta XV. je napravil visoko šolo cerkvene diplomacije in se usposobil za najboljšega cerkvenega diplomata. Njegove izredne zmožnosti so hitro opazili in je sedanji sv. oče kmalu prejemal posebno zaupne službe. Leta 1917. ga je papež Benedikt XV. posvetil za škofa in ga poslal na Bavarsko kot apostolskega nuncija. Po končani svetovni vojni je razširil svoj delokrog tudi na Prusijo. Kot nuncij pri Bavarski vladi, a od leta 1925. pa kot nuncij za celo nemško državo, je današnji papež srečno zaključil konkordat z bavarsko vlado. Leta 1929 je pokojni papež Pij XI. povzdignil kardinala Pacellija za kardinala katoliške Cerkve. Naslednje leto je kardinal Pacelli nasledoval papeževnega državnega tajnika kardinala Gasparija. V tej službi je ostal vse do smrti papeža Pija XI. in je z njim skupno delil vse skrbi in napore v upra Cerkve. S svojim vestnim delom si je zaslužil neomajno zaupanje Pija XI. tako, da je pokojni papež poveril kardinalu Pacelliju najbolj častne naloge v katoliški Cerkvi. Pokojnega sv. očeta je zastopal kot izredni odpo-

slanec na vseh mednarodnih manifestacijah katoliške Cerkve v poslednjih letih. Bil je na največje zadovoljstvo stotisočev in milijono vernikov zastopnik papežev na mednarodnih evharistijskih kongresih v Buenos Aires in preteklo leto v Budimpešti. Ob tej priliki se je sedanji sv. oče peljal dvakrat skozi

Ljubljano. Kot poseben papežev odposlanec je šel leta 1937. na Francosko, da posveti veličastno cerkev sv. Terezije od Deteta Jezusa v mestu Lisieux. Leta 1936. je prepotoval Severno Ameriko, da bi sam neposredno spoznal življenje katoliške Cerkve v Ameriki. V vseh teh častnih službah je imel sedanji sveti oče dovolj prilike, da je dobro spoznal potrebe sv. katoliške Cerkve v posameznih državah v vseh delih sveta. Vsepopvod, kjer je nastopal kardinal Pacelli, je izzval vihar navdušenja s svojimi sijajnimi govori. Prištevajo ga med najboljše govornike, kar jih sedaj živi na svetu.

Ves katoliški slovenski narod pozdravlja z ljubeznijo v srcu novega papeža! Obljubljamo sv. očetu Piju XII. popolno vdanost in pokorščino. Saj vemo, kaj je papež! Namestnik Kristusov, kateremu je božji Učenik izročil učeniško, duhovniško in pastirsko oblast nad vso Cerkvijo. Kjer je papež, tam je Cerkve, kjer pa je Cerkve, tam je Jezus Kristus. Kdor je s papežem, je s Kristusom; ta hod

varno po poti, ki vodi do našega nebeškega cilja, po poti resnice in milosti.

Z vsem toplim slovenskim srcem se tudi mi pridružujemo navdušenim vzklikom, ki niso hoteli ponehati na največjem rimskem trgu oni nepozabni večer, ko se je pokazal na oknu bazilike sv. Petra novi papež. Iz stotisočev grl je donel glas: Viva il papa! Viva Pio! Naj živi sveti oče, naj živi Pij XII!

Najvažnejše letnice iz življenja Pija XII.

- 1876 2. marca rojen v Rimu kot sin dr. Pacellija, odvetnika pri Sveti stolici;
- 1899 2. aprila posvečen v mašnika;
- 1901 dodeljen Kongregaciji za izredne cerkvene zadeve;
- 1903 za profesorja cerkvenega prava na papeški bogoslovni fakulteti;
- 1905 papežev hišni prelat;
- 1906 profesor cerkvene diplomacije na Academia Pontificia dei nobili Ecclesiastici;
- 1906 imenovan za profesorja cerkvene diplomacije na papeški bogoslovni fakulteti;
- 1911 imenovan za podtajnika v Kongregaciji za izredne cerkvene zadeve;
- 1912 tajnik Kongregacije za izredne cerkvene zadeve;
- 1913 tajnik komisije za novi kodeks kanonskega prava;
- 1917 posvečen za škofa in imenovan za naslovnega nadškofa Sardskega;
- 1917 nuncij pri bavarski vladi v Münchnu;
- 1925 nuncij v Berlinu;
- 1929 12. decembra imenovan za kardinala;
- 1930 12. januarja imenovan za državnega podtajnika Svete stolice;
- 1933 podpisal konkordat z Nemčijo;
- 1934 papežev legat za svetovni evharistični kongres v Buenos Airesu;
- 1935 posebni odposlanec sv. očeta za slavnosti v Lurdu, kjer je imel slovit govor o večnem nesoglasju med Cerkvijo in njenimi nasprotniki;
- 1937 papežev legat ob blagoslovitvi cerkve sv. Terezije v Lisieuxu, po 50 letih prvi urad. odposlanec Svete stolice v Franciji;
- 1938 papežev legat za evharistični kongres v Budimpešti;
- 1938 se je dvakrat peljal skozi Ljubljano in bil tu slovesno sprejet;
- 1939 februarja, po smrti Pija XI., kardinal-kanceler (kamerlengo) katoliške Cerkve;
- 1939 2. marca, na 63. rojstni dan, izvoljen za papeža Pija XII.

Sv. oče Pij XII.

Prvič po letu 1621, ko je bil izvoljen za papeža Gregor XV., je svet doživel, da je Cerkev dobila svojega vrhovnega poglavarja že prvi dan volitve. Pri drugem sestanku dne 2. marca ter pri tretjem glasovanju je bil izvoljen za naslednika Pija XI. vatikanski državni tajnik kardinal Evgen Pacelli, dolgoletni najzvestejši sodelavec in svetovalec pokojnega sv. očeta. Njegovo izvolitev je ves krščanski svet sprejel z največjim veseljem, saj je s kardinalom Pacelijem, sedanjim papežem Pij XII., Cerkev dobila vrhovnega pastirja, kakršnega v teh težkih časih potrebuje: moza svetniškega življenja, velikega učenjaka, nad vse večjega vseh poslov v vodstvu Cerkve, spretnega in modrega politika, enega največjih sodobnih katoliških bogoslovcev in sodobnih verskih apostolov, ki mu vse te lastnosti brezpogojno priznavajo celo nasprotniki katoliške vere.

Prvi sestanek kardinalov

Ze dopoldne pred volitvijo je trg pred cerkvijo sv. Petra in vse ostale ulice, ki drže do sv. Petra, napolnila ogromna, 400.000 glava množica ljudstva, ki je nestrpno čakala, kdaj se bo pokazal dim nad Sikstinsko kapelo in oznanil svetu, kako sta izpadli obe glasovanji pri prvem sestanku konklava. Ker znamenja iz Sikstinske kapele ni bilo vse do 12.30, je veselo razburjenje med množico raslo, saj so vsi menili, da bo novi papež izvoljen že dopoldne. Toda ob 12.30 se je dvignil iz konklava gost črn dim, znamenje, da ni pri glasovanju nihče še dobil potrebne dvetretjinske večine. Množice so se nato začele počasi razhajati. Tisto dopoldne so bile na vatikansko oddajno postajo priključene vse francoske, angleške, ameriške, italijanske, madžarske, španske, poljske in južnoameriške radijske

Konklave v zadnjih 500 letih

V svetovnem časopisju se je mnogo pisalo in ugibalo, koliko časa bo trajalo, da bo izvoljen novi poglavar sv. Cerkve. Marsikdo se je zmotil, ker je računal, da bo trajala volitev dalje časa in ne samo en dan. V naslednjem navedimo primere v trajanju volitve papeža od 15. stoletja dalje.

- 1465 je bil izvoljen papež Kalikst III. po 12 dneh konklava;
- 1458 Pij II. po 14 dneh;
- 1464 Pavel II. po 14 dneh;
- 1492 Aleksander VI. po treh dneh;
- 1503 Pij III. po 33 dneh;
- 1513 Leon X. po 47 dneh;
- 1522 Adrina VI. po 12 dneh;
- 1621 Gregor XV. po 1 dnevu;
- 1623 Urban VII. po 17 dneh;
- 1760 Klemen XIV. po 106 dneh;
- 1775 Pij VI. po 105 dneh;
- 1823 Leon XII. po 35 dneh;
- 1829 Pij VIII. po 36 dneh;
- 1831 Gregor XVI. po 62 dneh;
- 1846 Pij IX. po 3 dneh;
- 1878 Leon XIII. po 3 dneh;
- 1903 Pij X. po 5 dneh;
- 1914 Benedikt XV. po 3 dneh;
- 1922 Pij XI. po 5 dneh;
- 1939 Pij XII. po 1 dnevu.

postaje. Za radijsko poročanje so priredili levo ložo na pročelju cerkve sv. Petra, kjer je bilo pripravljenih šest napovedovalcev. Ti so oddajali poročila v glavnih svetovnih jezikih.

Dvignil se je beli dim

Drugi sestanek kardinalov se je začel 2. marca popoldne ob 16, ko so se zbrali v Sikstinski kapeli vsi kardinali razen kardinalov Boggiana in Marchetti-Selvaggiana, ki zaradi bolezni nista mogla zapustiti celice in sta svoji glasovnici izpolnila kar tam. Izid prvega glasovanja v drugem sestanku — tretjega glasovanja od začetka konklava — je bil znan ob 17.15, ko je kardinal — preštevalec glasov — povedal, da je kardinal Pacelli dobil potrebno večino, in da je izvoljen za papeža. Ob 17.20 se je iz dimnika nad Sikstinsko kapelo dvignil beli dim in nepričakovano oznanil množici, da je Cerkev dobila novega poglavarja.

Na trgu in v okolici trga sv. Petra je bilo to uro zbranih pol milijona ljudi. Ker je bilo precej vetrovno, dasi jasno, niso vsi dobro videli belega dima, zaradi česar so to znamenje ponovili še dvakrat. Množico je zajelo viharno veselje, ko so oznanili tudi zvočniki, da je novi papež izvoljen. Vse se je izpraševalo samo, kdo je novi poglavar katoliške Cerkve. Množice so pritisnile proti trgu sv. Petra tako, da so oddelki orožnikov, milice in palatinske garde komaj vzdrževali potrebni red. Ta trenutek so vse italijanske in večina svetovnih radio postaj priključile na vatikanske postaje in začele oddajati prenos o poteku slovesnosti po izvolitvi.

»Da izpolnim voljo božjega«

V Sikstinski kapeli je odšlo zastopstvo treh članov kardinalskega kolegija s kardinalom Granitom di Belmonte na čelu do prestola kardinala Pacellija. Kardinal Belmonte ga je po latinsko vprašal, če sprejme izvolitev. Kardinal Pacelli je na vprašanje odgovoril: »Nisem vreden te časti, toda sprejemem, da izpolnim božjo voljo.« Te trenutke so spustili vsa zagrinjala nad kardinalskimi sedeži, razpeto je ostalo samo nebo nad sedežem novega papeža, ki je dejal, da si izbere ime Pij XII. Kardinal Pacelli, zdaj papež Pij XII., je nato v spremstvu nekaterih kardinalov odšel v malo oblačnico poleg Sikstinske kapele, kjer so ga oblekli v papeška oblačila.

Nato se je sv. oče Pij XII. vrnil v Sikstinsko kapelo ter odšel pred glavni oltar. Zdaj so začeli povrsti prihajati pred oltar vsi kardinali, poljubili novemu papežu nogo in roko, nakar je sv. oče vsakega objel, kakor to določajo cerkveni predpisi. Nato mu je kardinal-dekan izročil ribiški prstan, znamenje papeške oblasti. Z balkona na pročelju cerkve sv. Petra so medtem razobesili preprogo s papeškim grbom. Po končanem obredu v Sikstinski kapeli so se kardinali z novim papežem v sprevodu napotili v cerkev sv. Petra na balkon, da bi novi papež podelil množici in vsemu svetu svoj prvi blagoslov. Medtem ko se je sv. oče preoblačil, so v Sikstinski kapeli sestavili uradni zapisnik o tem, da je izvolitev sprejel. Ob 18.15 je začetek kardinalskega zbora prišel v cerkev sv. Petra.

Veramon-ovitek

z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odlej vsakdo. Prosimo napravite polkrok in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON

Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
Ovitek z 2 tabletama

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485, 25. V. 35.

Dekan kardinalskega zbora Caccia-Dominioni je stopil na balkon in z močnim glasom v latinščini oznanil: »Naznanjam vam veliko veselje: Imamo papeža prevzvišenega in prečastitega gospoda, gospoda Evgena kardinala Pacellia.«

Po milijonska množica je zdaj izbruhnila v burno vzklikanje, zavalovalo je morje robocev. Napovedovalci so hiteli z navajanjem najvažnejših podrobnosti iz življenja novega papeža, pri čemer so kot zlasti značilno dejstvo poudarjali dejstvo, da je bil kardinal Pacelli izvoljen za papeža ravno na svoj 63. rojstni dan. Nato je kardinal Dominioni zapel »Te Deum«, ki ga je prepevala vsa duhovščina in za njo vsa množica. Nad Rimom in s pomočjo radia po vsem svetu je donela mogočna himna Cerkve, vesela, da je dobila svojega vrhovnega pastirja.

Potem pa je nastala grobna tišina. Na balkon je stopil novi papež Pij XII. s spremstvom. Čez nekaj trenutkov ga je množica pozdravila z burnim vzklikanjem. Ko je papež Pij XII. dvignil roke za blagoslov, je pol milijona ljudi padlo na kolena in sklonilo glave. Med zvonjenjem vseh rimskih zvonov je novi poglavar katoliške Cerkve podelil svoj prvi blagoslov mestu Rimu in vsemu svetu. Novi cerkveni poglavar se je vrnil v konklave ter prebil noč v svoji celici številka 13. Zvečer je obiskal oba bolna kardinala v njunih celicah.

Sv. oče Pij XII. je izjavil, da si je izbral Pijevo ime, ker se je glavno njegovo cerkveno delovanje razvijalo pod vladjo dveh papežev tega imena in ker se hoče s tem oddolžiti svojemu velikemu predniku.

Po vsem svetu so bile na dan izvolitve pa tudi naslednje dni zahvalne molitve, da je sv. Cerkev tako hitro dobila vrhovnega poglavarja, ki je najboljši med najboljšimi.

Zahteva časa: zaupanje v vodstvo in mirni živci

Na nedeljskem sijajnem občnem zboru Kmečke zveze v Celju, mogočne stanovske organizacije slovenskega kmeta, je imel voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec, burno pozdravljen, naslednji govor:

Možje in fantje! Čutim potrebo, da najprej izrečem svoje občudovanje nad tem, kako je vaša organizacija ogromno narasla, kako je mnogoštevilna, kako je mogočna. 80.000 organiziranih kmečkih mož in fantov v enomilijon-skem narodu, kjer je že samo 60% kmečkega prebivalstva: to je čudovito, to je izredno, to je edinstveno.

Zivimo v čudnih časih. Ves svet je postala ena sama velika, gorostasna kovačnica, kjer se mrzlično kuje orožje in zopet samo orožje za bodočo vojno. Kuje se orožje in zopet samo orožje za vojno na vodi in pod vodo in kuje se orožje za vojno v zraku. Nihče ne ve, kdo bo to novo strašno vojno začel. Nihče ne ve, kdaj se bo ta bodoča svetovna vojna začela. Toda ves svet se boji, ves svet trepeta pred njo. Naša kraljevina si ne želi vojne in v tej smeri se giblje tudi vsa njena zunanja in notranja politika. Če smo dobili sedaj novo vlado, potem se ne bo v tem oziru prav nič, popolnoma nič spremenilo.

Kmetski narodi so miroljubni narodi, obnem pa so kmetski narodi tudi siromašni narodi. Agrarni narodi imajo mnogo krömpirja, toda malo denarja (smeh). Zato si ne moremo zidati Maginotovih linij, ne Siegfriedovih linij — jih sedaj, hvala Bogu, tudi ni treba, ker smo obdani od samih prijateljev. Naše Maginotove in Siegfriedove linije, to so žive, strnjene čete naše nepremagljive vojske, ki je sestavljena večinoma iz Vas, kmečki fantje in možje. Pod vodstvom modrih častnikov ste Vi naše upanje, naša moč in naša rešitev. (Vsa dvorana navdušeno ploska in vzklika kralju in vojski.) Toda bodite prepričani, naša vlada bo s svoje strani storila vse, da se v svetu in na naših mejah ohrani ljubi mir. Mi sami lahko k temu doprinesemo, da nikjer ne izzivamo, nikjer ne dražimo, kakor to zdaj pa zdaj v svoji zlobi poskušajo znani levčarski elementi. V tem smislu sem za časa volitev obširno govoril med narodom in kakor vidim — z uspehom.

Nočem govoriti o tem, kako zelo se veselimo, da je prišla na dnevni red nova politika v razmerju med Srbi, Hrvati in Slovenci. Tudi nočem govoriti o vsebini in cilju te politike, ker je to uradna politika sedanjega vlade in o njej lahko dajejo polnovredne izjave samo člani vlade.

Naša naloga je, da to politiko vlade z vsemi silami podpiramo, ne pa, da jo obtežujemo in se nepoklicani vsiljujemo kot nekaki zdravnik-mazači in nekaki premogočni strokovnjaki za podobna vprašanja. Slišali smo že celo govornike, ki naravnost kvarijo politiko nove vlade in jo hočejo kompromitirati. Slon ne zna zalivati trave, a pohoditi jo zna. (Pomenljiv smeh po dvorani.)

Druga naša naloga je, da si ne domišljujemo, da sedaj, ko je zopet zanešeno v naše politično ozračje malo več svežega, svobodnega zraka, že smemo vse storiti, vse pisati in govoriti, kar kdo hoče. Položaj je preveč težak, vprašanja so preveč kočljiva, da bi se smeli posluževati neomejene svobode. Kot največje načelo, po katerem se moramo vsi rav-

Znižano od Din 6- na Din 5-

Znižano od Din 3- na Din 2.50

torej je pranje cenejše!

nati, nam mora ostati: »Dobrobit naše skupnosti, naše domovine.« Preko teh mej ne smemo skakati.

Ne vidim pa nobenega razloga, da bi naša, po vsej državi razširjena stranka Jugoslovanska radikalna zajednica ne bila tako pomembna, kakor je bila do sedaj. Nasprotno. Mislim, da je pri reševanju velikih vprašanj še bolj potrebna, kot je bila do sedaj, in da je treba za njeno razširjanje in utrditev še bolj delati kot doslej.

Ne morejo nas tudi motiti spremembe v vladah. V vseh trenutkih političnega življenja je treba ohraniti mirno kri in dobre živce. Da vam, ki ste še po večini mladi, povem staro

temeljno politično resnico: stalna, neminljiva je samo dinastija. (Dolgotrajne vzklikanje kralju in dinastiji.) — Posamezne vlade in pa posamezni ministri pridejo in zopet gredo. Kakor delavci, kadar končajo svoje delo: oblečejo se, vzamejo klobuke in gredo. Za one, ki so pametni, je še možno, da se vrnejo. Tisti, ki niso pametni, se ne vrnejo več. Prosim, da se dobro razumemo — mislim tu samo na delavce in ne na ministre.

Svetovna vojna je zelo zrevolucionirala vse ljudi in duhove. Polagoma se zopet vračamo k zbiranju, enotnemu gledanju na vsa vprašanja, k enotni volji za ustvarjanje in zidanje. Vaša mogočna, brez primere močna organizacija, je tudi tak razveseljav pojav.

Veličasten občni zbor Kmečke zveze v Celju

V nedeljo je bil v Celju III. redni letni občni zbor Kmečke zveze, najmočnejše organizacije našega kmečkega stanu. Občnega zbora so se udeležili samo odposlanci posameznih krajevnih edinic, pa se jih je zbralo nad 1000, da je bila volilna dvorana Ljudske posojilnice nabito polna. Na galeriji je igrala pečovniška delavska godba ki je lepo poživljala že itak veličastno zborovanje.

Zborovanja se je udeležil tudi naš voditelj predsednik senata g. dr. Anton Korošec, katerega so zborovalci burno pozdravljali. Ob

tej priliki je imel pomemben govor, katerega prinašamo na drugem mestu.

Veličastnega občnega zbora so se nadalje udeležili najvidnejši zastopniki našega javnega življenja in predstavniki vseh kmetu naklonjenih ali kmetu namenjenih ustanov. Občni zbor je trajal od 11 pa do pol 3., ko je predsednik g. Brodar zaključil veličastni občni zbor.

Podrobno poročilo o občnem zboru K. Z. v Celju bo prinesel prihodnji »Domoljub«.

Belgrajsko pismo

Dodatki

Pisal sem vam že, da se dela na državnem proračunu za leto 1939-40 z veliko naglico. Nova vlada je predložila proračun stare vlade, ker hoče, da je to delo opravljeno do konca marca. Vlada je sicer obljubila, da bo na proračunu tu in tam napravila spremembe, ki se pokažejo potrebne v teku razgovorov v narodni skupščini, vendar je treba računati, da se v tem kratkem času ne da mnogo izpremeniti. S proračunom izide tudi tako imenovani finančni zakon, v katerem je cela vrsta izprememb obstoječih zakonov ter raznih pooblastil vladi in njenim organom. Ta finančni zakon postaja pri nas, kjer narodna skupščina v zadnjih letih ni veliko delala, vedno pomembnejši. Pooblastila, ki jih vlada zahteva, so taka, da jemljejo zakonodajno oblast skupščini in jo dajejo vladi. Vladi, ki ji poslanci zaupajo, bi že še dali široka pooblastila, toda pri nas se ministri hitro menjavajo. Zato je razumljivo, da se za ta finančni zakon poslanci zelo zanimajo in ga skušajo izpremeniti, dopolniti in popraviti. V ta namen vlagajo tako imenovane amandmane, zboljšanja in poprave. Iz vse države prihajajo pisma, vloge, deputacije, ki prosijo za izboljšanje tega ali onega zakona. Poslanci delajo amandmane — toda koliko jih bo obveljalo? Samo izpremembe za uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov je predloženih 15. Koliko jih bo sprejetih? Proti nekaterim bo finančni minister, ker zahtevajo nove datjave od države, proti drugim spet razni poslanci, ker ne gredo izpremembe v račun vsem volivcem. Marsikdo bi bil zdaj še rad kmet, da bi se mu dolg brisal, toda finančni minister bi moral toliko več plačati denarnim zavodom, pa se bo zato upiral. Upirali se bodo tudi zastopniki denarnih zavodov, ker imajo ti zgubo. Tako se bije boj za te izpremembe od vseh strani. Od ogromnega števila izpremenjevalnih predlogov jih bo končno le malo ostalo. Naj pripomnimo, da so samo slovenski poslanci vložili okrog 100 raznih dodatkov.

Razprava o proračunu v skupščini

Pretekli teden je bila v skupščini tako zvana načelna ali generalna debata o proračunu. Finančni minister je za uvod razlagal, zakaj se je proračun moral zvišati in pokazal s številkami, kakšne so razmere na gospodarskem polju. On je prepričan, da bo dobil

toliko na dohodkih kot je proračunano na izdatkih. Nato je govorilo okrog 30 različnih govornikov iz vse države. Vsak je po svoje kritiziral proračun, vsak je pripovedoval o križih in težavah svojega okraja ali svoje pokrajine. Premnoge stvari so se pogosto ponavljale, zato je marsikdo govoril skoraj praznim klopem. Poslanci se naveličajo kot vsi ljudje poslušati večkrat eno in isto stvar. Tudi ministri so dostikrat izginili iz svojih klopi, le finančni minister je moral vztrajati in poslušati. Toda govorilo se je v tej debati mnogo tudi o najvažnejšem notranjepolitičnem vprašanju — o hrvaškem vprašanju. Kadar so o tem govorili bolj znani poslanci, takrat se je dvorana napolnila.

Kako je torej s sporazumom?

Iz debate se je videlo jasno, da se vsa država zaveda, kako nujno je, da se spravi s sveta spor med Hrvati in Srbi ter da se pristopi k taki preureditvi države, da bo konec sedanjega centralizma. Poslanci vladne večine in opozicije so naglašali, kako prav je, da je nova vlada v svoji deklaraciji tako podčrtala, da se mora hrvaško vprašanje hitro rešiti. Slišali pa so se seveda še vedno tudi glasovi zaostalih plitčev iz dobe, ko je bilo greh proti državi, če je kdo drugače mislil kot Kramer in Živkovič. Ti ostanki starih jugoslovanskih nacionalistov so se mogli v skupščini na lastna ušesa prepričati, da je njih politika doživela popoln polom. Ogromna večina te skupščine obsoja dosežanje politiko pretiranega jugoslovanskega nacinalizma. Opozicija je seveda tudi za sporazum, toda podčrtavala je pogoje za sporazum tako, da je nastal dvom, če resno misli na hiter sporazum. Tako je postavljaj njih govornik kot prvo zahtevo nov zakon o volitvah in s tem seveda nove volitve. Na ta način pa bi se sporazum samo — zavlačeval. Ob koncu debate je govoril slovenski poslanec Gabrovšek kot poročevalec večine in poudaril, da morajo vsi, ki res ljubijo to državo, predvsem skrbeti, da sami ne postavijo nobene ovire sporazumu. Slovenci se ne bojimo volitev, je poudaril govornik, ker držimo tako skupaj, da bi pri kakih novih volitvah prav tako zmagali kot smo 11. decembra, toda vsake volitve bi končno spravo s Hrvati samo — odložile. Naj pripomnimo, da se mnogi vladni poslanci volitev res boje, zlasti če bi bile po kakem drugem volivnem redu, ki ne

Kdor ni z menoj, je zoper mene

Ali ni čudno, da je božji Odrešenik moral te besede rabiti napram svojim rojakom? Gledali so njegovo sveto žitljenje, videli njegove čudeže, poslušali njegov nauk, poznali prerokbe, ki so se na njem izpolnile, in vendar mu niso verovali.

Farizeji so ostali trdovratni v svojem srcu. Neprestano so mu nasprotovali in ljudi odvratali od njegovega božjega nauka, da narod judovski ni mogel priti do edinosti vere in k vseobjemajoči ljubezni Kristusovi.

In skozi vsa stoletja isti prizor! Skozi vse veke je bil Jezusov nauk znamenje, kateremu se bo nasprotovalo. Vse dni prav do dananjih!

Človek bi mislil, da bo strašna usoda judovskega naroda, ki je zavrgel Kristusa, poznejše rodove spameloval, da se bodo s tem večjo ljubeznijo in zvestobo oklenili nauka, ki jim edini more zagotoviti na večne, temveč tudi tostranske zgolj zemске sreče! Pa ne!

Evropski narodi so deloma Kristusov tisti nauk zavrgli, deloma se ga branijo, ali pa so le tako nekako trpijo. In zato je tako v Evropi. Strašna duševna revščina, splošno nezadovoljstvo in večni strah pred vojno. Evropa drevi z naglimi koraki v svoj pogin.

Da, kdor ni s Kristusom, je proti Njemu, in kdor je proti Njemu, je proti lastni zemski in večni sreči!

bi dopustil, da zmaga n. pr. na Hrvaškem poslanec, ki je dobil vsega skupaj 14 glasov. Ti poslanci so se oddahnili, ko so slišali, da poročevalec večine odločno poudarja, da bi bile nove volitve ovira sporazumu in da ta skupščina rada sprejme vse vladne predloge, ki gredo za tem, da se sporazum s Hrvati doseže.

»Samouprava« in Slovenci

Daljši govor o slovenskem stališču in slovenskih upravah je imel v začetku debate poslanec dr. Lavrič. Govor je zbudil pozornost ne samo v skupščini, ampak tudi v srbskih listih. Dnevnik »Samouprava« je prinesel iz govora glavne misli in poudarja, da bi se morali od Slovencev učiti tudi drugi deli naše države in da bi morali Srbi popraviti marsikako napačno misel o Slovencih. Kdor pride sedaj v Slovenijo, vidi Bled in Rogaško Slatino, pa si ustvarja pojem o bogastvu Slovenije. Ne vidi pa naših hribovskih vasi, njihove zapuščenosti in trdega dela naših kmetov in delavcev. Kar so napravili Slovenci in kar imajo, je zrastle iz njihovega neutrudljivega dela. Če njih občine grade pota, če banovina pospešuje javna dela, to Slovenci sami plačajo. Le z delom in žrtvami se doseže napredek, ne pa če se čaka, da bo vse naredila država. — Tako poučuje srbski list, kaj se bi bilo treba učiti od Slovencev, ko poroča o govoru slovenskega poslanca.

Proračun v načelu sprejet

V soboto zvečer je bila končana splošna ali generalna debata o proračunu. V poimenskem glasovanju je za proračun glasovalo 281 poslancev. Opozicija se je pri glasovanju odstranila iz zbornice. List »Politikac« je pri-

(Nadaljevanje na prihodnji strani)

Vsak dinar, porabljen za pravilno nego zob, Vam ustvarja kapital za vse življenje: zdrave, trdne in bele zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o Nevarno je obolel župnik na Polici pri Grosupljem g. Josip Bambič. Molimo zanj!

o 80 letnico rojstva je praznoval znani ljubljanski posestnik in bivši tovarnar dežnik Josip Vidmar.

DOMAČE NOVICE

d Na povratku iz inozemstva je potoval ponoči 27. februarja skozi Ljubljano bolgarski kralj Boris, ki se je nato za nekaj časa ustavil v Belgradu, kjer je bil gost kneza namestnika Pavla. Bolgarski listi pišejo, da bo ta sestanek poglobil prijateljske odnose med obema državama.

d Kaj pravi na vse to blast? Slanina je sedaj v Ljubljani povprečno po 16—17 din kilogram. Zato je med ljubljanskimi gospodinjami zbudil seveda veliko pozornost oglas, da se bo slanina prodajala ono soboto zjutraj na Lavtičarjevi stojnici po 12 din kilogram. Čez noč je prišlo presenečenje: neznanci so ponoči temeljito pokvarili to stojnico, jo polili z neprijetno dišečo kislino, razbili stole in sploh vsa opremo. Ko so zjutraj prodajalci prišli, so morali skoraj dve uri delati, da so stojnico očistili in šele, ko so jo temeljito pregnili, so mogli prodajati slanino, ki pa je bila že do 9 zjutraj po tej ceni vsa razprodana. Slanino so spravili po tej ceni na ljubljanski trg neki veletrgovci, katerim se je posrečil nakup hrvaških prašičev po ugodni ceni.

d Blago za ženske pomladanske kostume in obleke dobite najlepše pri Goričar, Ljubljana sv. Petra cesta 29.

d Hitro popravljajo zamujeno. Novi proračun vrbuske banovine znaša 39,625.257 din in je za 703.294 din manjši od sedanjega. Zmanjšani so izredni izdatki, medtem ko so redni povečani za 1,082.587 din. Proračun za socialno politiko in narodno zdravje je povečan zaradi otvoritve desetih novih bolnišnic, ki so že zgrajene. Nadalje bodo odprli tu-

pomnil, da se je opazilo, da nekaj prijateljev Stojadinovičevih ni bilo navzočih pri glasovanju. Ta teden se začne debata o posameznih ministrstvih. Tu bodo slovenski poslanci skušali obrniti pozornost skupščine na razne slovenske potrebe.

Papež in Belgrad

Če vam pišem o Belgradu, vas bo morda zanimalo, če vam povem, da so srbski listi mnogo pisali o volitvah novega papeža. Zelo je vsem všeč, da je ta volitev tako hitro po smrti papeža in da je tako natančno preskrbljeno, da se nihče ne more vtikati v volitve. O novem papežu prinašajo poročila iz najboljših virov in hvalijo modrost kardinalov, da so izbrali prav kardinala Pacellija za novega poglavarja Cerkve. Tako poročanje gotovo le koristi zboljšanju odnosov med katoličani in pravoslavni.

V vsako hišo Domoljuba!

di večje število ljudskih šol, ki se še grade. Za to šole je namenjenih 5 milij. din. Gradijo 47 šolskih postopij. Banovina bo ustanovila tudi nekaj novih ženskih obrtnih šol.

d Bralec Domoljuba, kadar ste namenjeni kupovati moške ali ženske obleke ter sploh Vaše oblačilne potrebščine ne premišlujte kam bi šli, ampak se takoj odločite za našo najboljšo solidno trgovino Goričar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29, kjer boste najboljšo postreženi.

d Glejmo, da nas ne prehitel! V naših pokrajinah ob Jadranskem morju v zadnjih letih vsako leto vzgoje okrog 100.000 sadik za najrazličnejše sadno drevje. Med prebivalstvom je zadnja leta zavladovalo za te sadike velikansko zanimanje in na vseh koncih Primorja se oglašajo kupci. V zadnjih mesecih so zlasti dalmatinski sadjarji povzročili tako povpraševanje po sadikah, da jih je v drevesnicah zmanjkalo in da niso mogli zadovoljiti njihovih potreb. Zaradi tega bodo v vseh drevesnicah pomnožili vzgojo mladih dreves, da bodo mogli v bodoče kriti povpraševanje.

d Združenje trgovcev za okraj Ljubljana-okolica praznuje letos svojo 20 letnico. Po vojni je dobila namreč slovenska trgovska organizacija še nekatere važne člene, med katere spada tudi po vojni ustanovljeno Združenje trgovcev za okraj Ljubljana-okolica. S priključkom nekih občin in delov občin Ljubljani se je sicer število članov Združenja zmanjšalo, vendar spada Združenje še vedno med največja združenja v Sloveniji.

d Zveza Kmetijskih zbornic. Vse Kmetijske zbornice v naši državi se bodo uredile v Zvezo kmetijskih zbornic. Zamisel za to je prišla iz krogov delegatov Kmetijske zbornice v Novem Sadu, nakar so jo odobrili zastopniki tudi vseh drugih zbornic. Sklenjeno je bilo, da bo posebni izvršilni odbor pod predsedstvom delegata zbornice novosadske zbornice vodil vse pripravljalne posle tako dolgo, dokler ne bodo rešena vsa vprašanja.

d Za Veliko noč bo treba naši mladini novo obleko. Čisto po ceni blagove boste dobili pri znani trdkri Goričar, Ljubljana sv. Petra cesta 29.

d Ne cepajmo ponižno za drugimi, temveč postavimo se na lastne noge! V nedeljo 26. februarja t. l. je imela v Ljubljani redni občni zbor Unija (zakaj ne »Zvezac«?) za varstvo mladine. Občni zbor je bil dobro obiskan. G. predsednik je v svojem poročilu podal zgodovino in razvoj dela za varstvo mladine v naših krajih. Dejstvo je, da so človekoljubno delo in delo za varstvo otrok od vsega početka opravljali večinoma samostani, redovi in dobrotelne ustanove. Čeprav se je v novjšem času začela zanimati za to delo tudi država in samoupravne oblasti, je vendar slej ko prej ogromna večina tega dela v rokah samostanov, Vincencijevih in Elizabetnih konferenc in drugih društev, ki z milodari ustanavljajo nešteta zavetišča in domove za otroke in onemogle, ali pa dajo pobudo, da jih grade občine. Zato nas je tem bolj presenetilo, da se za delo pri Uniji za varstvo mladine niso pritegnile tudi zastopnice katoliških ženskih organizacij, ki po svojih pravih skrbah za mladino in onemogle in so v

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zelo je pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirina

ASPIRIN
TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Uniji tudi včlanjene. Pričakujemo, da vodstvo Unije za varstvo mladine to napako popravi. — Tako čitamo v »Slovenec«. Našo misel pa tolmači naslov tega članka.

d Uspeh Zveze združenih delavcev. Ne obstoja še dolgo ZZZ na Duplici, vendar je že dosegla prve uspehe. V petek 24. februarja je s podjetjem Remec ZZZ sklenila sporazum za zvišanje plač v podjetju. Predlogi delavstva, včlanjenega v ZZZ, so bili skromni in utemeljeni. Na sestanku dne 14. februarja je bil vsak delavec posebej vprašan oz. je lahko povedal kakšno plačo želi in s temi iz ust izraženimi zahtevami je šla ZZZ pred podjetje. Po dvehurnem razgovoru dne 24. februarja se je dosegel sporazum, s katerim je bilo vsem zahtevam delavstva ZZZ ugodeno. Priznati moramo, da je tudi podjetje pokazalo polno razumevanje za težnje delavcev in jih upoštevalo.

d Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz zotca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro prenesejo tudi pri večkratni uporabi.

Ost. reg. B. br. 2047/32.

d 100-dinarski bankovci iz leta 1920 so še veljavni. Narodna banka v Belgradu je prejela od več strani poročila, da nekateri odklanjajo sprejem 100-dinarskih bankovcev z napisom »Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« z datumom 30. novembra 1920, ker mislijo, da so ti bankovci zastareli. Narodna banka sporoča javnosti, da teh bankovcev ni vzela iz prometa in da so ti 100-dinarski bankovci še vedno polno zakonito plačilno sredstvo enako kakor 100-dinarski bankovci z napisom »Narodna banka kraljevine Jugoslavije« z datumom 1. decembra 1920. — Proračun ljubljanske občine znaša 123, 608.000 din. Celih 23 milij. gre samo za odplačevanje starih dolgov.

d Danes je vse mednarodno. Čitamo dnevno o mednarodnih tekmah, te dni pa so

VINO pristno in poceni dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani

Prva poslanica novega papeža

Poslanica sv. očeta Pija XII., sporočena v latinskem jeziku vernikom vsega sveta, se glasi:

Ko nas navdajajo najglobljša čustva in ko se počutimo kot prestrašeni pred veliko odgovornostjo, ki nam jo je božja previdnost dodelila, občutimo potrebo, da brez odlašanja sporočimo vsemu katoliškemu svetu svoje prve misli, svoje prve očetove besede. Predvsem in s posebno ljubeznijo po očetovski objemamo svoje ljubljene brate kardinale, katerih pobožnost in katerih vrline ter velike sposobnosti so nam tako dobro znane. Pozdravljamo zatem s posebno naklonjenostjo tudi vse naše častiljive brate iz škofij in jim pošiljamo svoj blagoslov, kakor pošiljamo svoj blagoslov tudi duhovnikom, menihom in čestitim sestram, vsem onim, ki delajo za razširjenje Kristusovega kraljestva in ki pod okriljem katoliške Cerkve in pod upravo škofov sodelujejo pri razširjenju apostolske misli. Pošiljamo svoj blagoslov vsem sinovom Cerkve na vsem svetu, a v prvi vrsti onim, ki so v siromaštvu in trpljenju prestali toliko skušenj. Naj pride nad vse nebeški blagoslov. Naše misli pa gredo v tem svečanem trenutku tudi k vsem onim, ki so izven Cerkve in ki se — v to verujemo — vesele, ko so zvedeli, da papež molí tudi zanje in da jim želi vse dobro.

Tej naši očetovski poslanici želimo dati želje za mir in svoj poziv k prizadevanju za mir, za oni mir, ki ga je naš prednik pobožnega spomina priporočal s toliko vztrajnostjo ljudem in za katerega je molil v svojih pobožnih molitvah, za katerega se je žrtvoval

ter bil pripravljen, da zanj žrtvuje tudi svoje življenje, samo da bi dosegel svoj cilj, največji dar Vsemogočnega. Vsi ljudje, ki imajo srce, žele mir, ker je mir plod pravice in usmiljenja. Pozivamo vse ljudi k miru, in da prežeti z ljubeznijo do Boga žive v miru kot ena družina, ki jo navdaja ljubezen do Kristusa. Zelimo mir med narodi, mir s pomočjo bratskega sodelovanja in prisrčnega sporazuma ter v interesu velike človeške družine pod naklonjenostjo božje previdnosti v teh težkih dneh, ko se, kakor se vidi, pojavlja toliko ovir za ta pravi mir. Obračamo se v molitvi k Vsemogočnemu in prosimo za vse tiste, ki stoje na čelu držav in katerim pripada velika čast in težka dolžnost, da vodijo narode po poti blagostanja in napredka.

Glejte, gospodje kardinale, častiti bratje in častiti sinovi, to so prve želje, ki so jih rodila očetovska čustva, katere je Vsemogočni blagovotil zbuditi v našem sreč. Imamo pred seboj pogled, da je na svetu mnogo zla in da nas Vsemogočni pošilja na pomoč ne oboroženim, toda takšnim, ki imajo popolno zaupanje. V trenutku, ko se obračamo na vse, se bomo poslušili besed sv. Pavla »in zares niti vi, naši sinovi, niti vi, naši bratje, — o tem smo trdno prepričani — ne boste hoteli, da bi naša želja, ki jo izražamo, ostala neizpolnjena. Naše zaupanje se naslanja po milosti božji najbolj na našo dobro voljo. Naj bi Gospod naš, Jezus Kristus, od katerega smo dobili milost, uslišal naše želje ter jih raznesel po vsem svetu kot glasnika svetega pomirjenja, mi pa vam v njegovem imenu damo od vsega srca naš apostolski blagoslov.

privedile zagrebške gospodinje še mednarodno kuharsko tekmovanje, ki je bilo privlačno ne samo za najboljše kuharice iz jugoslovanskih pokrajin, temveč tudi za tujke. Med najboljše kuharice so se uvrstile po ena Srbkinja, Slavonka, Hrvatka, Dalmatinka, Madžarka, Čehinja in Albanka. Vsaka je morala skuhati dobro in hitro katero od narodnih jedil iz svoje domovine. Zmagala je Dalmatinka Šaričeva, ki je skuhala najbolj okusno jed. Najhitreje pa je skuhala golaž s prikubo Madžarka Petrijeva, ki pa je porabila najmanj plina, namreč za 36 par. Zaradi tega je dobila še posebno nagrado od mestne plinarne.

d Naši smučarji Smolej, Zemva in Klančnik so zmagali pri mednarodnih tekmah v Romuniji v smučkem teku na 18 km. Živijo naši fantje!

d Po odličnem nastopu našega smučkega državnega odposlanstva na svetovnem prvenstvu v Zakopanem, vsem na čelu Smolej in Praček, so se naši smučarji ponovno sijajno izkazali: Keršljan, Knap in Knific s 4 mestom v klasični kombinaciji v Nemčiji, Heim in Praček v alpskih disciplinah češkega državnega prvenstva kot 5. in 6., a Gregor Klančnik kot 6. v norveški kombinaciji, in še v Romuniji: Smolej, Zemva in Lojze Klančnik na prvih treh mestih v tekih, Bevc, Klančnik Karel in pa Zemva na 1. in 2. mestu v klasični kombinaciji — to je vrsta uspehov pod najrazličnejšimi okolnostmi. Naša dolžnost je, da izrazimo vsem tem našim vrlim smučarjem naše priznanje, našo zahvalo za njihove uspehe in da jih stavimo mladim smučarjem za zgled.

pa niso všteli potniki, ki so dopolnili vozne listke pri blagajnah »Putnikac«. Skoraj 35 milij. potnikov je potovalo v tretjem razredu, okrog milijona v drugem, 11.000 v prvem in ostalo v četrtem razredu. Povečanje števila potnikov znaša 6%. Za približno enako število odstotkov se je povečal tudi blagovni promet.

d Zaradi napada na profesorja dr. Kalfica iz Št. Vida nad Ljubljano so stali te dni pred sodniki in bili obsojeni: Ludvik Kolman na 4 leta robije in v izgubo častnih pravic za 5 let, drug Džemal Hajdenič na 7 let robije in v trajno izgubo častnih pravic, oba pomagača Ivan Bučar in Salih Alkasović, vsak na 8 mesecev strogega zopora in v izgubo častnih državljskih pravic za 3 leta.

d Za volitve v Pokojniški zavod v Ljubljani je dosežen sporazum in bodo vložili samo eno kandidatsko listo.

d Pri saprtju ali pri motajah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Ljubljana za »Ljubljano«. Ljubljanska mestna občina je darovala za torpedovko »Ljubljano«, ki bo v kratkem uvrščena v našo mornarico, umetniško izdelano svileno zastavo, v baker vtočlen grb mesta Ljubljane, ki se bo najbrž namestil na kljuno ladje, lepo sliko Ljubljane, delo slikarja A. Kosa, ter vse letnike »Ljubljanske kronike«.

d Februarsko vreme. Z vremenom v letošnjem februarju smo bili prav za prav vsi zadovoljni, če odštejemo dejstvo, da za zdravje ni bilo posebno prikladno. Dnevi so bili nenavadno topli, jasni in na soncu bogati. Na 13. in 27. smo imeli prav deževna in pušta dneva, drugače pa je bilo ves mesec čedno. Najnižja toplota je znašala le —7.4, najvišja pa kar 14 stopinj Celzija. Lepo vreme v februarju je zadnja leta že skoraj redna pojav. Tudi lanski februar je bil čeden. Včasih je bila slika v mnogočem drugačna. Leta 1936 je v februarju padlo 172 mm dežja, toplota pa je nihala med —13.8 in + 14 stopinj Celzija. Leta 1925 je bilo februarskega mraza največ —21.6, leta 1932 pa kar —23.5. Tudi leta 1929 je bil mraz občuten. Najnižja februarska toplota je izkazala takrat —22.4. Včasih je februarja še močno metlo, zdaj pa še deževalo ni.

d Po Ljubljani. Mestni tehnični odbor je že lanskega avgusta izdelal obširen program za zgradbo večjih in manjših sodobnih javnih stranišč na najvažnejših prostorih mesta, obenem pa tudi za zamenjavo sedanjih stranišč

Zunaj v svetu je borba vsako leto hujša, tekmovanje vedno ostreje. Za počitek ne sme biti časa. Samo vztrajno naprej do novih uspehov, a našim vrlim smučarjem kličemo ob povratku iskreno dobrodoščilo!

d Prostori »Slomškove družbe« so odslej v Ljubljani Aleksandrova cesta 10 dvorišče I. nadstropje. Tam je tudi uredništvo »Vrtca« in »Slov. učiteljca«. Poslovne ure, izvzemši nedelje, so od 10 do 12 in od 16 do 18.

d Par številk iz železniškega prometa. 54.237.783 potnikov je lansko leto potovalo z jugoslovanskimi železnicami, kar je skoraj 3 milij. več kakor leto poprej. V to število

Akademija slovenskih fantov in deklet

V znamenju dni, ki pridejo, vršita Zveza fantovskih odsekov in Zveza dekliških krožkov svoje veliko delo naprej.

Dokaz temu je bila tudi velika akademija v veliki unioonski dvorani v Ljubljani. Sedeži in stojišča so bili razprodani že več dni pred prireditvijo. Akademije so se udeležili tudi mnogi vodilni katoliški mošje, med njimi tudi škof dr. Rožman in predsednik senata dr. Korošec, ki ju je nabito polna dvorana navdušeno pozdravila.

Začetek akademije so z mogočnim glasom naznanile trobente in takoj nato so pridobile burno pozdravljene na oder gojenke, ki so izvajale rajanje z robčki. Ta dekletca so si s svojimi ljubkimi kretnjami na mah osvojila srca vseh. Proste vaje sta ZFO in ZDK

prevzeli letos od češkega Orla, ker sta nameravala iti na praški izlet, ki pa je zaradi znanih septemberskih dogodkov odpadel. V vaje je vpleten pozdrav »Bog živi, Bog!«, kar da še poseben izraz. Izredno posrečena in učinkovita je bila telovadba članic. Pri mladih pa smo videli, da je delna gimnastika povezana z borbenostjo, tekmovanjem. Največje priznanje pa je žela orodna vrsta, sestavljena iz znanih mednarodnih tekmovalcev, ki so se jim pridružile še mlajše moči. Brez dvoma bodo s smotno vajo dosegli višino, ki nam Slovencem na mednarodnih tekmah gotovo ne bo delala sramote. Kot zadnja točka so bili odlomki iz slovenskih narodnih plesov. Fantje in dekleta korajžno naprej, od zmage do zmage!

z novimi, boljimi stavbami. Vsa sedaj razpisana dela bodo veljala okrog 280.000 din. K sedaj razpisanim delom pride pozneje še nekaj drugih del. Prepotrebna nova stavba pred kolodvorom bo veljala blizu 80.000 din. Pokrita in s treh strani s steklenimi stenami zavarovana čakalnica, kjer bo na sredi tudi trafikna in prodajalnica časopisov, bo imela 34 m dolgo in 4 m široko streho, da ljudem ne bo več treba čakati na dežju in bodo v zaprtim prostoru varni tudi pred vetrom in mrazom. Pod čakalnico bodo pa nekoliko krajši podzemeljski prostori s stopnišči, prostorom za nadzorstvo ter s tremi ženskimi in dvema moškima klosetoma in 8 pisoarji. Prihodnje leto pride na vrsto poslopje ob vhodu v Tivoli s stranišči, čuvajnico in trafikno. nadalje pa stranišče s čakalnico pri Sv. Križu, podzemeljski stranišče na Ajdovščini, stranišče ob Celovski cesti in v Zvezdi ter 5 javnih pisoarjev.

d »Bogata« Slovenija ne pozna podobnih pašurj. Kar 200 kg govedine so porabili za juho na bogati svatbi v okolici Mitrovice. Kmet Paljo Križov je isti dan oddal sina in hčer. Na svatbo je zato povabil vse kmete iz svoje vasi in vasi svojega novega zeta. 200 kilogramov govedine je šlo za juho, nato pa je šlo povrsti na mizo še 90 pečenih kokoši, pet svinj in nekaj jancev ter 1300 litrov vina in 300 litrov žganja. Svatba je trajala 3 dni.

d Stara črnogorska korenina. V 96. letu je postal oče Črnogorec Mile Džoganovič iz Kutine pri Nikšiću. Miletu je pred 30 leti umrla žena, ki mu je zapustila le dve hčeri, pa nobena sina. Same hčerke za Črnogorca ne pomenijo nič. Zelen si je sina, ki bi mu zapustil svoje imetje, ker se na noben način ni mogel živeti v misel, da bo z njim vred izumrl tudi njegovo ime. Pred dvema letoma pa je našel 30 letno Milo Djukanovič, ki ga je bila pripravljena vzeti za moža. Ko je bilo vse pripravljeno, pa so nastopile nove ovire s strani pravoslavne cerkve. Pop ga ni hotel poročiti, češ da mu branijo to cerkveni zakoni. Toda Mile ni odnehal. Obrnil se je na škofa, pa tudi ta ga ni uslišal. Slednjč se je obrnil na takratnega črnogorskega metropolitana, sedanjega patriarha Gavrila, in ga prepričal, da mu je dovolil poroko. Sledila je poroka. Seveda je bila za vse kraje blizu Kutine velika senzacija, ko mu je žena porodila pred pol leta sina. Starec v 96. letu je postal ves mlad in vesel. Poročajo tudi, da je dejansko tako krepak, da opravlja do zadnjega vsa lažja in težja dela pri hiši in da se v ložnji celo meri z najmlajšimi.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Redni občni zbor JRZ je bil te dni v Ljutomeru. Minister Snoj je navzočim podal pregled naše zunanje in notranje politike. Potem je obiskal tudi sestanek gasilcev ter tudi njim podal nekatera navodila o delu. Navzočni so mu omenjali razstavo ljutomerskih vin, za katero se je minister zelo zanimal in želel prirediteljem razstave mnogo uspeha, sam pa, da bo pomagal vinogradnikom dati smernice za boljše razprodajo naših ljutomerskih vin.

p Naše narodne manjšine na Madžarskem so se zganile ter izročile te dni madžarski vladi svoje zahteve. Srbi zahtevajo predvsem, da madžarska vlada ne podpira več raznih ekspopov, ki v zahvalo za njih priznanje po madžarski vladi uvajajo madžarizacijo v pra-

Spored VI. svetovnega kongresa v Ljubljani

Sloveniji je pripadla čast, da v dneh od 25. do 30. julija letošnjega leta priredi v Ljubljani svetovni kongres Kristusua Kralja. Težka, a vzvišena naloga! V srcu naše lepe slovenske zemlje se bo zbral svet največje sile tega sveta, — vojske, ki jo vodi naš Gospod Jezus Kristus, Kralj kraljev, Vladar vladarjev, kakor ga imenuje sveti Janez Evangelist v Skrivnem razodetju. Zbrali se bodo od raznih krajev sveta poslanci Njegovoga kraljestva, da v zboru dopolnijo načrt za silno borbo, ki jo bije katoliška Cerkev s temnimi sovražnimi silami Antikrista. Nikdar od početkov krščanstva še ni bil ta boj tako neizprosen, sredstva, ki jih sovražniki naše vere uporabljajo, tako strahotna, satansko prekanjena in brezobzirna. Mar naj res sodobna kultura svet popolnoma odtuji Bogu in veri ter ga privede v propast? Ne! Iz naše srede bo zadonel klic na sveto križarsko vojsko krščanstva proti brezboštvo, neodvisno od političnih smeri in gibanj, poziv na veliki pohod, ki naj osvoji svet za Kristusua Kralja.

Priprave za VI. mednarodni kongres Kristusua Kralja v Ljubljani, ki bo v dneh od 25. do 30. julija 1939., so že toliko napredovale, da moremo sporočiti vsaj glavne točke programa, ki vsem slovesnim dnevom dajajo nekak okvir:

25. julija ob 8 zvečer bo v stolnici slovesen začetek kongresa s primernimi molitvami in nagovorom: Kristus na prelomu časov (govori kanonik dr. Mack, Luksemburg).

26. julija: ob 7 zjutraj v stolnici pontifikalna sv. maša z nagovorom predsednika,

ljublanskega škofa dr. Rožmana. Od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne zborovanja mednarodnih udeležencev. Zborovanja bodo obravnavala vprašanje: »Delo za krščansko obnovo, njegovo bistvo, namen in sredstva«. Zvečer posebni sestanki raznih mednarodnih katoliških organizacij in gibanj.

27. julija: ob 7 zjutraj službe božje po cerkvah po mestu z nagovori v raznih jezikih. Od 9—12 in od 3—6 zborovanja o: Nrvna obnova (Kako vzgojiti novo, Kristusovo mladino? Kaj zahteva evangelij od javnega življenja?) Zvečer sestanki kakor prejšnji dan.

28. julija: ob 7 službe božje kakor prejšnji dan. Od 9—12 in od 3—6 zborovanja, ki obravnavajo vprašanje: Laik v Cerkvi in njegov apostolat. Zvečer ob 6 slovesen sprejem papeževoga legata. Pokloni škofov, vdanostna izjava sv. očetu. Zvečer ob 8 slovesen pričetek javnega dela kongresa z nagovorom papeževoga legata, zastopnikov oblasti, zastopnikov posameznih narodnosti.

29. julija: ob 7 slovesna služba božja za otroke s skupnim sv. obhajilom. Ob 9 pontifikalna sv. maša na prostem. Ob 4 javno zborovanje s poročili o sklepih in resolucijah študijskega dela kongresa. Nagovori v raznih jezikih: »Kristus in stiska časa«. Ob 8 po cerkvah pridige v raznih jezikih, nato na Stadionu verska prireditve (misterij).

30. julija: ob 9 na Stadionu pontifikalna služba božja z nagovori škofov v raznih jezikih. Ob 3 na Stadionu poklonitev narodov Kristusua Kralju miru.

voslavno cerkev. Srbi zahtevajo, da madžarska vlada spoštuje ugled pravoslavnega škofa Zubkoviča v Budimu. Nadalje zahtevajo, da se neha madžarizacija srbskih imen. Svoje spomenice so izročili madžarski vladi tudi Bunjevci, ki zahtevajo, da se poučuje verouk zopet v njih jeziku.

p Odnošaji, ki niso vezani le na eno osebo. Italijanski časopis »Corriere della Sera« piše, da odnošaji Italije z Jugoslavijo niso bili vezani le na eno osebo in da se Italije ne tiče, kako rešuje Jugoslavija svoja notranja vprašanja. »Hrvatski dnevnik« dostavlja temu sporočilu milanskega lista, da so s tem ovržene vse vesti Stojadinovičevih prijateljev, da zahteva tujina njegov povratek.

p Tudi krivice liberalnega paševanja še niso popravljene. Zadnje čase so hrvatski listi mnogo pisali, naj se uradnikom popravijo krivice, ki jih je naredil prejšnji režim. Celotno ljubljansko »Jutro« je menilo, da sme v tem

Št. Vid nad Ljubljano

III. akademija FO in DK v Št. Vidu

bo v nedeljo, 12. marca ob pol štirih popoldne v Ljudskem domu. Program je pester in bogat ter bo vsakogar zadovoljil v polni meri. Sodeluje godba »Sloga« iz Ljubljane. Vabimo vas, da s svojim obiskom daste priznanje našim mladim in vzpodbude k nadaljnjemu delu. Vstopnice so v predprodaji v trafikli Hartman in prosimo, da si jih pravočasno preskrbite, ker je zanimanje za akademijo veliko. Bog živit!

oziru reči svojo besedo. Sedaj pa piše »Hrvatski dnevnik«: »Vsem je še v spominu tako imenovana redukcija, ki so jo med profesorji izvršili leta 1932. Tedaj je bilo odpuščenih ali upokojenih kakih 140 srednješolskih profesorjev. Po večini tisti odpuščeni še niso dobili zadoščanja. Ker se sedaj govori, naj bi se nastavilo kakih 700 profesorjev, bi bilo prav, ko bi se pri tem ozirali na ljudi, ki so leta 1932 bili vrženi iz službe.« Po čigavi zaslugi so tedaj in še pozneje družinske očetje frčali na cesto, to naj sedaj »Jutro« pove.

NESREČE

n Vzgoja telesa brez strahu božjega ni nič vredna. V Stari Pazovi je 14 letni deček, sin premožnih staršev, med preprirom zabol nekega 18 letnega fanta. Mladi zločinec je bil pod vplivom slabih knjig in filmov zbral okrog sebe več zanemarjenih fantov, s katerimi je teroriziral mladino Stare Pazove in podvzel več roparskih pohodov. Ubili fant je pa bil na čelu druge tolpe. Pri članih obeh tolp so našli tri samokrese, različno vlomilsko orodje in večje denarne zneske, ki gotovo izvirajo iz tatvin in vlovov.

n Če ni v zakonu sporazuma in potrpljenja. Te dni se je pripetila v tovarni Hutter in drug v Melju pri Mariboru pretresljiva žaloigra. V tej tvornici sta bila zaposlena 37 letni Franc Sokan in njegova žena, 28 letna Marija Sokan kot tekstilna delavka v tkalnici. Med mladima zakonoma, ki imata dva otroke v starosti 4 in 8 let, že dolgo časa ni

Dejanja govore

Ne delamo nobene krivice, ampak hočemo povedati to, kar kdo sam pove in po lastnih besedah ga bomo sodili.

»Napredna misel« (II. letnik, 1. zvezek) piše: »Sokolstvo, zasnovano na temelju nacionalizma, demokratizma in svobodomiselnosti, ima svoje postojanke od krsne Istre pa tja gori do zelenih goric štajerskih.«

»Slovenski Sokol« (VII. letnik, št. 9.) piše: »V političnem življenju se je držal vedno in zvesto svobodomiselnih načel.«

Dalje beremo: »Bogove, hudiče, nebo in pekel so ustvarili ljudje; stvarnika nikoli ni bilo in ga ne bo.« (Svobodna misel 1912, št. 3. in 4.).

»Sokolski vestnik« (IV. letnik, št. 103.) piše: »Procesije je treba smatrati po verski strani za idejno hinavščino in nasilstvo, glede oblike so lesbiška svatba med cerkvijo

in državo, v dragem lesku in blesku... po gmojni strani pa so vir bogatih darov v obliki sveč in podobnih darov, ki teko neusahljivo iz temnih prostorov verske prenapetosti in politično klerikalne navdušenosti... Sokoli, bodimo si vsaj mi na jasnem: ne podpirajmo s svojo navzočnostjo manifestacij onih organizacij, ki so zaklete sovražnice sokolske misli in naših vzvišenih smotrov. Kar je za naše nasprotnike procesija, to je za nas sokolski sprevod z zastavami in trobentaškimi zbori. Zato veljaj pravilo: Sokolstvo, čim dalje proč od cerkveno političnih manifestacij — ne glej jih, ne poslušaj jih, nič jim ne veruj, nič jim ne daj!«

Zelo lepo je, če je človek napreden, to se pravi, če je svobodomiseln in če sovraži vse, kar diši po veri in Cerkvi in če se bori proti klerikalnemu zmaju! Sicer pa le naprej, brez miru...

bilo soglasja. Naposled se je zgodilo, da ga je žena zaradi neznošnih družinskih razmer zapustila ter se je na koncu lanskega leta preselila k svojim staršem v Mejno ulico. Delala pa je še naprej v tovarni in skrbela za otroka. Ker pa je videla, da ji mož ničesar ne prispeva za oskrbo otrok, sama pa tudi premalo zasluži, mu je hotela zarubiti del njegove plače. To pa je moža strahovito razburilo. Ko je bila ono dopoldne zaposlena Sokanova pri svojem stroju, je prišel njen mož v službo, ki pa jo je nenadoma zapustil ter odšel v tkalnico ter brez besed oddal na ženo dva strela. Zadel jo je v trebuh in rame ter jo nevarno ranil. Nato pa je obrnil orožje proti sebi, se ustrelil v sence in bil pri priči mrtev. Ženo so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer je bila operirana, vendar je njeno stanje zelo nevarno in je malo upanja, da bo okrevala.

n Tudi Sloveniji znana velika kmetijska napaka. Zaradi mejnika so se sprli bratje Manojlovič z Miroslavom Erakovičem iz Bratiškovcev pri Šibeniku. Eni kot drugi so si lastili boren košček neplodne zemlje, ki je ležal med posestvi obeh družin. Ko je pa Erakovič začel postavljati mejnik, so pritekli Manojloviči in protestirali. Toda Erakovič je kratko in malo vzel lovsko puško in na Manojloviče ustrelil. Obležala sta brata Gojko in Dobrivoj, oba mrtva.

n Lokomotiva ga je zgrabila. Na kolodvoru na Grosupljem se je te dni pripetila železniška nesreča, ki je zahtevala življenje mladega progovnega delavca. Bilo je okoli pol 3 popoldne, ko prihaja na to postajo kočevski vlak. Na Grosupljem morajo vselej obrniti lokomotivo tega vlaka, ki potem odpelje nazaj proti Kočevju. Na progi ob postaji so bili zaposleni progovni delavci, med njimi tudi 23 letni mlinarjev sin Knež Jože. Knež se je pred kratkim vrnil od vojakov in prijel takoj pridno za delo. Dobil je zaposlitev na progi in je, kakor rečeno, delal z ostalimi progovnimi delavci na grosupeljski postaji. Ni opazil, da se mu približuje lokomotiva kočevskega vlaka, ki jo je strojevodja hotel obrniti. Knežov tovariš, ki je še pravočasno opazil nevarnost, je zaklical Knepu, naj se umakne s proge. Bilo pa je že prepozno. Knepa je zgrabila lokomotiva in mu zadala smrtni udarec.

n Po zgledu starih Slovanov... Za fantom, ki se je smrtno ponesrečil v rudniku, je

šla prostovoljno v smrt 17 letna Marijana Micič iz Loznice. Njen fant Živojin Maksič je bil zaposlen v rudniku. Delal je globoko v rovu, ko so ravno razstreljevali sklade rude. Preden pa se je rov zadosti prezračil, je stopil Maksič v jamo. Plin ga je najprej omamila, da je padel na tla. Ker ostalih delavcev ni bilo precej časa za njim, je od zastrupljenja umrl. Ko je dekle zvedelo za nesrečo, se je iz obupa obesilo na drevo sredi domačega dvorišča.

n V polnem diru se je zapodil v oje voza. Posestnik Pečnik Janez iz Stožic je te dni zvečer vozil poln voz hoste iz gozda domov. Ob vozu je imel svetilko, sam pa je hodil spredaj pri konjih. Tik pred usodnim »mostkom«, kjer se je do zdaj zgodilo že veliko nesreč, mu je po klancu nasproti privozil neznan kolesar, ki ni imel luči na kolesu. Kolesar se je z vso silo v polnem diru zapodil v oje voza, v katerega je bil vprežen par konj. Pečnik je takoj ustavil voz, kolesar pa se je zgrudil na tla ter obležal v nezavesti. Pečnik je nato poklical orožnike, ki so ugotovili, da je nesrečo zakrivil kolesar sam, ki je bil brez luči. Ugotovili pa so tudi, da je bil ponesrečeni kolesar 35 letni delavec Bergant Franc iz Nadgorice. Čez čas se je neznanec iz nezavesti prebudil ter se odpeljal s kolesom dalje proti domu. Pol ure pozneje pa so ga našli ležečega za Alešovo mejo.

Smrtna žrtev divjih lovcu

Dne 23. februarja t. l. popoldne je šel lovski čuvaj Škapin Franc iz Sodražice na obhod po revirju; podal se je v »Stelnike« pod Sv. Gregorjem. Tu je precej srnjadi, ker gosto jelovo drevje nudi divjačini zaščito, robidovje pa dobro krmo. Seveda se je srnjad zaredila tudi zaradi tega, ker lovski zakupnik Ivanc Adolf iz Sodražice divjačino tu skrbno goji in varuje. Že ves čas, kar traja lovopust na srnjad, je bilo v tem delu revirja čuti sledove divjih lovcu, ki so pred 14 dnevi tu ubili eno srno, kar je Škapin ugotovil in zato posvetil temu delu revirja še posebno pažnjo.

Okrog 4 popoldne je dobil lovski zakupnik zaupno poročilo, da so tega dne divji lovci zopet v »Stelnikih«. Obveščeno je bilo orožništvo, ki je tja poslalo patruljo, Ivanc je poslal za Škapinom še enega čuvaja in svojega brata Vilka, da preženejo lovske tave. Kmalu so zaslišali dva strela in čakali na preži. Res jim je nasproti prišel divji lovec s puško, ki pa na poziv orožnika ni obstal, temveč zbežal in se zgubil med gostim drevjem. V tem pa so prišli ljudje iz bližnje vasi Brinovšica povedat, da je tam čuvaj Škapin nezavesten. Orožniki so odšli na prežo in so kmalu ujeli dva sinova posestnikov iz Dvorske vasi, dočim so ostali ušli. Čuvaja Škapina je Ivanc Vilko z avtomobilom odpeljal v Ribnico, kjer mu je nudil zdravnik dr. Oražem prvo pomoč in ga nato odpeljal v ljubljansko bolnišnico; tu ga je primarij dr. Lavrič takoj operiral, a vse ni nič pomagalo, naslednji dan popoldne je čuvaj Škapin umrl, ne da bi se bil kaj zavedel.

Orožništvo je ugotovilo, da je Škapina enega od divjih lovcu prijel in razorožil. Pri ruvanju se mu je odprla puška in to priliko je divji lovec porabil, da je ušel. Med nadaljnjim zasledovanjem je bil Škapin od enega divjih lovcu, ki je čakal divjačino na stojšču, zahrbtno ustreljen v glavo in je za posledicami tega strela umrl. Imel pa je še toliko moči in zavesti, da je streljal na pomoč, a ker pomoči ni bilo, se je sam s težavo zvelkel do Brinovšice, kjer je povedal, da so ga napadli divji lovci, nakar se je zgrudil nezavesten na tla.

Ta žalostni zločin naj bo opomin onim, ki se še vedno pečajo z divjim lovom, da to opuste, pa tudi onim, ki divjim lovcem dajejo potuho in jih zagovarjajo.

110.000 društev razpuščenih

Casopis »Völkischer Beobachter« objavlja zaključno poročilo o izenačenju avstrijskih razmer z nemškimi. Poročilo se podrobno bavi z nekdanjimi avstrijskimi društvi. Poročilo pravi, da je bilo v Avstriji v trenutku priključitve k Nemčiji vsega okrog 115.000 raznih društev in podobnih organizacij. Od vseh teh jih je ostalo pri življenju samo še 5000, medtem ko so jih 110.000 razpustili. Vsem društvom so dali najprej narodnosocijalistične nadzornike, ki so imeli nalogo paziti na premoženje. Posrečilo se je zajeti celo takšna premoženja, ki so bila v inozemstvu. Skupno premoženje razpuščenih društev presega dve milijardi mark (okrog 30 milijard dinarjev ali več kot dvakratni celotni proračun za Jugoslavijo). Večji del tega premoženja

je država razlastila in ga spravila v državne blagajne, odnosno v roke narodnosocijalističnih ustanov. Z razpustom društev je prišlo okrog 25.000 stalnih društvenih nameščencev ob zaslužek. Nekdanja avstrijska delavska strokovna društva so štela 450.000 članov in so razpolagala s 50 milijoni premoženja (okrog 700 milijonov din) ter so imela 2400 stalno nameščenih in plačanih nameščencev. Zdej so vsa avstrijska društva strogo (stramm) včlenjena v narodnosocijalistični sestav in služijo kot vzgled načrtne organizacije, ki jo je treba izvesti še ponekod v stari Nemčiji kakor tudi v sudetskih deželah. — Ni nam trenutno znano, če je zadela ista usoda tudi slovenska društva na Koroškem.

RAZGLED PO SVETU

FRANCIJA

s 0 velikih francoskih vojaških pripravah poročajo iz afriškega Tunisa. Tja Francozi neprenehoma dovažajo novo vojaštvo, orožje, bencin. Vsi mostovi in vsa bencinska skladišča so vojaško zastražena, ker se boje atentatov s strani italijanskega prebivalstva. V prestolnici Tunisu pripravljajo zavetišča proti plinskim napadom in urijo ljudi za obrambo. — Seveda tudi Italija, ki se čuti z vsem tem prizadeto, ne drži križem rok in je te dni poklicala pod orožje en milijon vojakov, kar pa uradno zanikajo.

ŠPANIJA

s Pozabimo preteklost. Španski nac. minister za zunanje zadeve general grof Jordana je izjavil sotrudniku »Matinac« v Burgosu, da bo edino čas mogoč izbrisati neugoden vtis, ki ga je napravilo v nacionalni Španiji stališče Francije za časa meščanske vojne. Nacionalna Španija zameri Franciji, da je pripomogla k podaljšanju vojnih strahot v Španiji. Zato Francija ne more zahtevati od nacionalne Španije, da bi se pokazala nevhvaležno napram onim, ki so jo podpirali že od vsega začetka. Francija je te dni napravila lepo kretujo, ko je za veleposlanika v Španiji imenovala enega izmed svojih najslavnejših sinov. Potrebno je, čimprej pozabiti na preteklost ter sodelovati v medsebojnem soglasju. Čas bo najboljši veleposlanik in posredovalec med Španijo in Francijo.

s Moč španske armade. Francov general Solchaga je izjavil, da ima nacionalistična Španija že okoli 900.000 dobro oboroženih mož, republikanska Španija pa okoli pol milijona. Ti dve armadi se bosta v kratkem združili in bo mogla Španija zbrati okoli dva milijona mož. Ta vojska ima odlično orožje in posebno topovi kalibra 8,8 cm so naravnost čudo tehnike. Španijo s takšno armado bo v bodoče moral svet upoštevati. Glede rdeče armade je izjavil general, da so se vojaki borili odlično, da so bili tudi načrti vrhovnega štaba dobri, da pa manjka republikanski armadi dobrih nižjih oficirjev.

AMERIKA

s Ameriški državni predsednik povzdiguje demokracijo. Ob priliki 150 letnice ameriškega parlamenta je drž. predsednik Roosevelt povedal tudi sledeče: Združene ameriške države kakor tudi številne druge demokratske države danes ne morejo trditi, da je naša oblika vladavine zastarela ali da bi morali imeti pred očmi vrnitev k onim sistemom vladavine, ki so se v 2000 letih pokazali, da so ne samo trinoške, pač pa tudi nestalne. V ameriški ustavi je velik jez med našo predstavniško demokracijo in onimi vladavinami, ki teže za osebnim režimom, kakršen je v zadnjih letih toliko značilen. Pomislimo v prvi vrsti na poroto. Ali je narod te države kdaj primerjal te naše blagoslovljene pravo z gotovimi sodnimi procesi in kaznimi, ki so nedavno določevale pravico, iz mračnih

stoletij, ki so zasebno imovino jemali brez vsakršne odškodnine. Ali ne bi mar mi opustili svojo varnost zaradi one varnosti, ki smo jo imeli nekoč. In svoboda govora? Tudi ta ni z ničemer ogrožena. Nikjer ni pametnega človeka, ki bi mislil, da se svoboda tiska ogroža ali da bo ogrožena. Pomislimo zatem na svobodo veroizpovedi. Mi verujemo v svobodo, zajamčeno z ustavo, v svobodo, ki je v tesni zvezi z svobodnimi volitvami, katerih se udeležujejo svobodni moški in svobodne ženske.

s Drobil. V Clevelandu je preminul rojak John Gerberc. Doma je bil iz vasi Botajavo, fara St. Jošt pri Vrhniki. — V La Salle je preminula dobro znana Slovenka Mary Grogovič. Pokojna je bila doma iz Birčne vasi roj. Golob. — V Clintonu je umrl rojak Karol Vrabič, v starosti 69 let. Doma je bil iz Zagorja ob Savi. — V Greaney (Minn.) je nagloma umrla Katarina Bajuk v starosti 61 let. Doma je bila iz vasi Radovice. — V Milwaukee (Wis.) je pred kratkim podlegel jetiki rojak Matija Matko v starosti 50 let. — V Oak Creeku (Co.) je umrl rojak Jakob Schwab v visoki starosti 90 let. Dom je bil iz Vojne vasi pri Crnomlju. — V Bon Aynu je umrl za srčno hibo rojak Matija Krofina, v starosti 64 let. Doma je bil iz Brusnic na Dolenskem. — V Steeltonu je umrl rojak Anton Težak v starosti 69 let. Doma je bil iz Rosalnice pri Metliki.

DROBNE NOVICE

V ruski Moskvi je umrla Krupskaja, vdova začetnika revolucije Lenina.

Nemčija in Češka sta podpisali sporazum, da bodo Čehi v Nemčiji, Nemci pa na Češkem oproščeni vojaške službe. Pravilno!

Ostre ukrepe proti Judom napoveduje japonski zunanji minister.

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna. 4

Enotedenska belgijska vlada je odstopilaj kralj je sedaj poveril sestavo socialnemu demokratu.

Za novega francoskega poslanika v nacionalistični Španiji je imenovan maršal Pétain, stari Francov prijatelj.

Delavske plače boče zvišati ob proslavi 20 letnice fašizma italijanska vlada.

23 rudarjev se je zadržalo v turškem rudniku Songuldaku ob Crnem morju.

Propečun za angleško vojno mornarice je letos največji, kar jih pomnijo v mirnih časih.

60 jugoslovanskih zdravnikov se je mudilo te dni na poučnem potovanju v Parizu.

14 različnih atentatov so izvedli palestinski Arabci v enem dnevu.

Japonska podmornica s 81 moč posadke se je potopila.

Poveljnik letalstva maršal Göring je odpotoval z ženo za več tednov v Italijo na oddih.

Zastopniki rdečih so prišli baje v Burgos k pogajanjem za mir.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je bil te dni na večerji pri londonskem sovjetskem poslaniku. Še nikdar doslej!

200 ljudi je bilo ranjenih pri veliki eksploziji v japonskem vojaškem skladišču Hirahatiju blizu Tokia.

Španija bo imela v bodoče tako vojno brodoge kakor velesile, je rekel general Franco.

Kronanja novega papeža se udeležijo tudi predsednik irske vlade De Valera.

Cerkev z verniki so pognali v zrak

Boljševiška vlada v Moskvi je vedno bolj vznemirjena zaradi verske propagande, ki se baje z uspehom širi med ljudstvom. Zato je naročila znanemu, udu Brauderju, ki je vodja protiverskega odseka v GPU, da izdela nov načrt za protiverski boj. Brauder je sedaj pričel postopati na sledeč način: Kadar boljševiška policija zazna, da so se v eni ali drugi cerkvi skrivoma zbrali verniki za zaprtimi vrati, jo obkrožijo policijski agenti in z dinamitom poženejo v zrak. Na ta način so v Ijevsku in Saropolu v pokrajini Udmurtskaja bile z dinamitom razstreljene nekatere votline, ki jih je ljudstvo imenovalo »tajnikic«, to so skriti kraji, kjer so se verniki zbirali k verskim obredom. Pri eni sami razstrelitvi je bilo ubitih nad 120 oseb.

V gorovju Georgije je mnogo malih skritih samostanov, v katerih se skrivajo mladi menihi, imenovani služabniki sv. Jurija. Tam načeljuje duhovnik Koskov. V zadnjem času je prišlo ponovno do bojev med temi menihi in policijskimi agenti, ki so hoteli razstreliti njihova zatočišča. V teh bojih je bilo pobitih 70 menihov. Nekaterim pa se je posrečilo uiti.

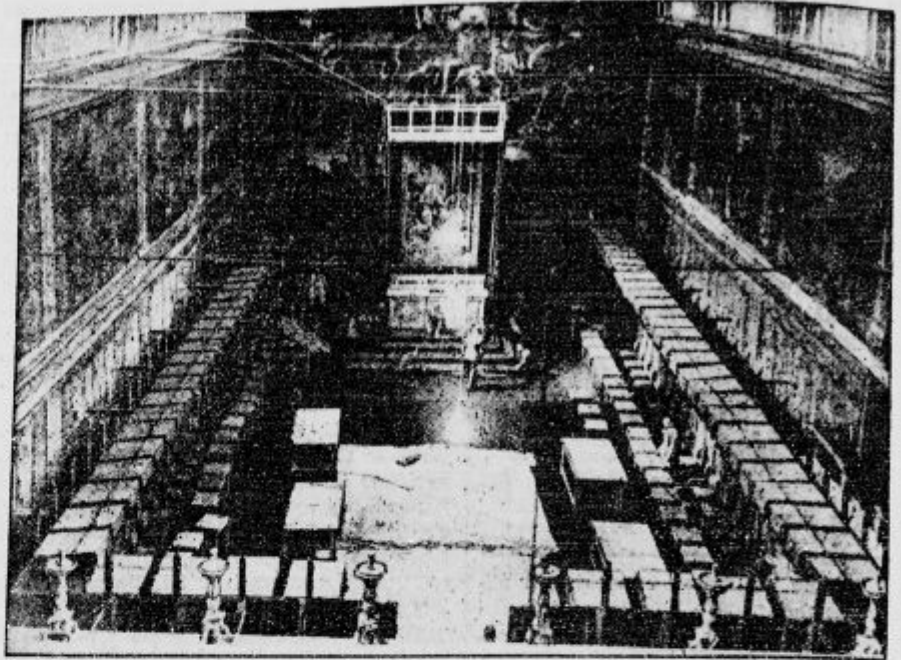
Na podoben način nastopajo sovjeti tudi proti muslimanskim vernikom v srednji Aziji. Tudi tam je v okraju Oso prišlo do poboja zaradi verskih obredov in je bilo ubitih 64 oseb. V koncentracijskem taboru v severnih tundrah so zaradi pomanjkanja in bolezní umrli škofje Antonij iz Arhangelska, Fedor iz Rostova in Aleksander iz Jekaterinoslava. Sovjeti so jih deportirali leta 1932. Boljševiki so prijeli tudi v pokrajini Liteks škofa Cistiakova in Tostoborova, ki sta nadaljevala tajni verski družbi in uživala velik ugled med ljudstvom. V Moskvi so ustrelili duhovnika Jesipenka.

Znamenita katedrala Vuspenskaja, zgrajena v 12. stoletju, je bila spremenjena v skladišče za drva. Katedrala sv. Dimitrija pa je bila spremenjena v skladišče za alkohol.

»Brezbožnik«, komunistično glasilo v Moskvi, objavlja, da je vodja brezbožniške organizacije naročil tisk knjig za šolsko mladino, ki naj služijo predvsem za pobijanje verstev. Prav tako so boljševiki začeli intenzivnejšo propagando po radiu proti veram. Odprtih je bilo več učilišč za brezbožstvo.

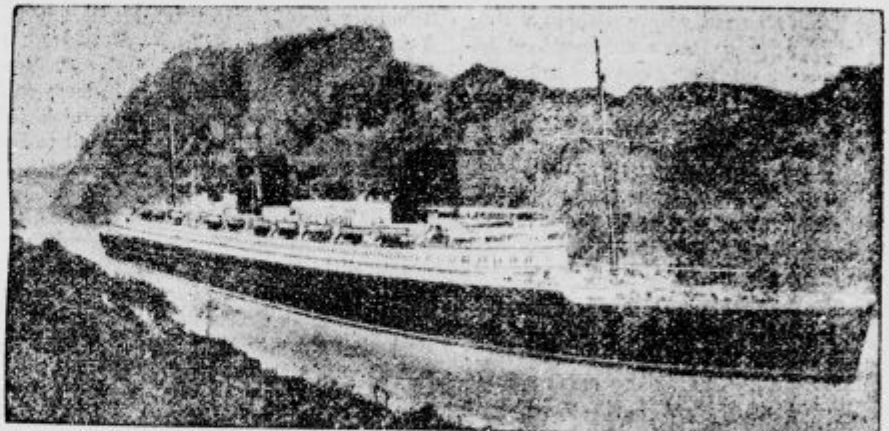
Tiara papeža Pija XI., s katero bo v nedeljo slovesno kronan novi sv. oče Pij XII.

Pogled v notranjčino Sikstinske kapele, kjer se je vršila volitev novega papeža. Ob straneh je bilo pripravljenih 62 sedežev za kardinale.

Ukročen leopard kot zvest spremljevalec mladega fanta.

Nemški veleparnik »Bremen« na poti skozi Panamski prekop.

Dočim smo pri nas imeli zelo milo zimo, je pa v Ameriki prav pošteno pritisnila. Zaradi hudega mraza so zamrzile reke in onemogočile vsako plovlbo. Slika kaže parnik, ki je v boju z ledom omagal.

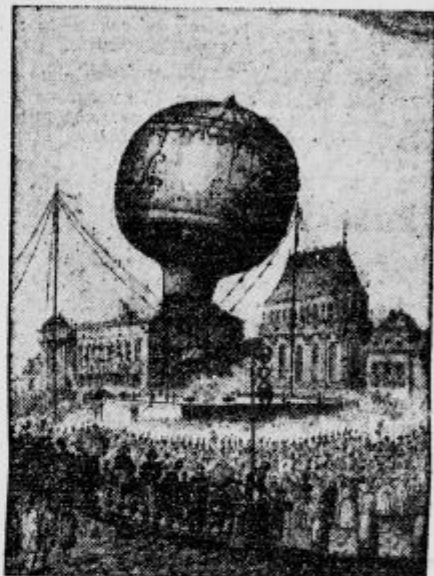
Msgr. Vološiu, predsednik vlade Karpatske Ukrajine.

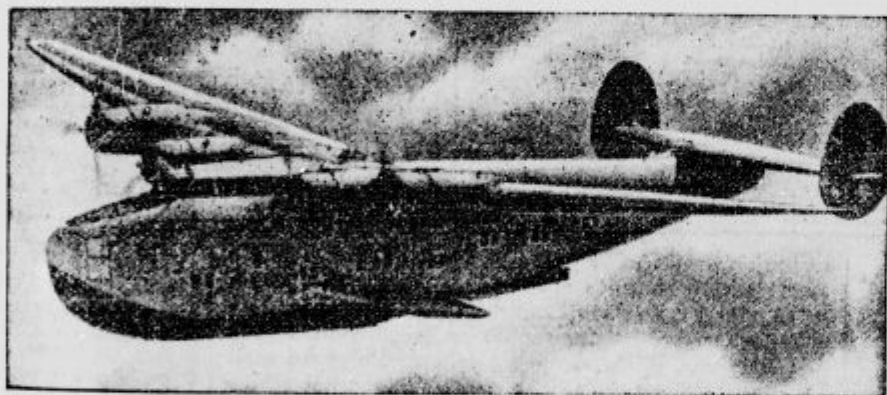
Kakor je »Domoljubovim« bralcem znano, je bil leta 1935 podpisan konkordat med našo državo in Sveto stolico, a ta konkordat ni bil zaradi znanega hujškanja potrjen od naše države. Slika nam kaže podpis konkordata v dvorani delle Congregazioni. Od leve: jugoslovanski minister dr. Auer, msgr. Pizzardo, kardinal Pacelli, msgr. Mascarello, jugoslovanski poslanik Simič.

Novi prosvetni dom v Sloven-ki Bistrici.

Leta 1783 sta se v Parizu brata Mongolfier spustila v ozračje z balonom, ki ga je dvigal segreti zrak. To je bil prvi balon te vrste.

Največje letalo Do X., ki vozj med Evropo in Ameriko že deset let.

Španski komunisti so na nečloveški način mučili nasprotnike boljševizma. Uporabljali so električni tok, ki pa ni bil namenjen temu, da bi jetnika usmrtil, ampak da bi ga mučil. Načesto sedeža je železna mreža, ki se z električnim tokom da razgreti do razbeljenosti. Jetnika so privezali na ta stol, spustili električni tok in izsiljevali iz obtoženca priznanje.

Lviv, glavno mesto Karpatske Ukrajine, kjer se je dne 2. marca k prvemu zasedanju zbral sovjetska, ukrajinska narodna skupščina. Za Karpatsko Ukrajino je bil to velik praznik.

PO DOMOVINI

Pismo o našem igranju

Gospod urednik! Morda mi boste dovolili, da spregovorim tudi v tem poglavju naše ljudske prosvete nekaj besedi. Saj ste svoj čas imeli pri »Domoljubu« posebno prilogo, ki je bila posvečena našim društvom in njih članom. Mi na deželi o marsičem razmišljamo. Na marsikatero stvar pogledamo s kritičnim očesom. Tako pridem skupaj s preprostimi, a precej načitanim fantom. Pa mi pove besedo, misel, ki se ji čudim in ki mi sama od sebe sili na pero.

V predpustnem času je bilo. S tovarišem pregledujeva po časopisih, kaj pri naših društvih igrajo. Pa nama obstoji oko ob naslovu igre, ki smo jo pri nas poznali, da pač ne spada na katoliški oder. Začuden me prijatelj vpraša, kako je kaj takega mogoče. Nisem mu vedel odgovoriti. In ker morda tak primer le ni osamljen, bi mu rad poiskal vzrok.

Poglejmo najprej, kdo vodi igranje po naših društvih. Marsikje ljudje, ki nimajo o igranju in njega namenu nobenega pravega pojma, nobene strokovne izobrazbe. Ni čudno, če po-

tem pride kaj naš oder v popolno brezdejnost. Drugič se spet gleda pri igranju samo na denar in spet na denar. Zato se pač ne izbira o tem, kakšna je igra, ampak koliko bo vlekla. S tem pa se oder ponižuje v navadno pridobitno sredstvo in neprimerno trpi na svojem poslanstvu.

Kako to odpraviti? Potrebno je najprej vzgojiti in izobraziti društvene delavce, ki bodo vodili igranje po društvih. Saj imamo poseben strokoven list »Ljudski oder«. A zdi se, da ga malokje berejo. Imamo strokovni knjigi: Kurretov »Pravi ljudski oder«, Petančičev »Igrski vodja«, ki sta našim društvom varan kazipot.

Da, včasih je bilo drugače. Društva so bila le pri fari ter so jih vodili oziroma nadzirali duhovniki. Danes pa imamo društva že skoraj v vsaki vasi. Zato pa primanjkuje izobraženih voditeljev. Prosvetna zveza, prosvetna okrožja, zveza ljudskih odrov vrše veliko delo. Treba jim je slediti. In ne pozabiti, da naj tudi oder vzgaja in izobrazuje. Denarnih sredstev pa si poiščimo drugod.

veliko ljudi od blizu in daleč. Na domu se je poslovil od pokojnika Pušnik Anton ter orisal njegovo življenje. Na grobu pa se je poslovil od rajnega z ganljivimi besedami soprovizor Vrhnjak Alojz. Domači cerkveni pevski zbor mu je v slovo zapel žalostinko »Vigred se povrnc. Gospod, daj mu večni mir! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Iz celjskega okraja. V našem okraju, ki šteje 23 občin, je 38 ljudskih šol. V večini posejajo te šole naši kmetički otroci, ki bi morali dobiti v šoli tudi primeren kmetički pouk in to teoretičen in praktičen. Tudi kmetičko-nadaljevalnih in gospodinjstvo-nadaljevalnih šol (osebno zadnjih) je v teh krajih precej. Samo en pogrešek vidimo. Za primerno praktično učenje so pač neobhodno potrebni večji šolski vrtovi. Tako pa znaša povprečna velikost šolskega vrta v našem okraju (po svojočasni statistiki) samo 9 arov. Najmanjši šolski vrt v okraju je pri šoli v Libojah, ki ne dosega velikosti niti enega ara. Največji pa pri okoljski šoli v Celju, ki meri 70 arov. Naloga občin bi bila, da bi preskrbele šolam dovolj velike vrtove, naloga šolskih vodstev pa, da bi se na istih šolskih mla-dina vežbala v praktičnem kmetijskem pouku. Po statistiki je rastle na šolskih vrtovih pred nekaj leti 589 matičnih sadnih dreves, 6212 cep-ljencev in 3558 divjakov. 18 šol ima čebeljakke s 103 panji s premakljivim satjem in z 11 panji z nepremakljivim satjem.

Trojane. Mlekarska zadruga v St. Gotardu, ki stopa v 13. leto svojega delovanja, si bo letos postavila lastno stavbo. Ima torej že nekaj rezerve, nekaj prihrankov. To so zahteli nekateri člani, katerih se je polastila silna zadružna ideja in so zahtevali, da se mlekar-na postavi v Trojanah. Občni zbor dne 5. februa-rija pa je enoglasno izrekel, da hoče mlekar-na v St. Gotardu, kjer je sedež fare, sedež občine, sedež hranilnice in posojilnice, kjer je šola, prosvetni dom in tu je tudi središče vsega mle-karskega okoliša. Novi zadrujarji, ki so kljub temu ustanovili svojo zadrugo, ne vedo, da je še mnogo koristnih ustanov, veliko bolj po-trebnih, kakor pa razdiranje pravih temeljev zadružništva. Ves mlekarski okoliš je majhen in v neposredni bližini sta Mlekarska zadruga na Izlekah in Mlekarska zadruga na Prevojah. Dve mlekar-ni pri nas ne bosta uspevali, ena bo gotovo podlegla, verjetno, da vsakekar no-va prej kakor stara zadruga, ki si je s složnim

Iz raznih krajev

Bučka na Dolenjskem. Zimo imamo prav ugodno brez večjega mraza in snega, kakor že več let ne. — »Muhasta« sreča se je to pot pri razdeljevanju »Domoljubovih« nagrad nasmehnila dvema tukajšnjima naročnikom, dasi-ravno so se mnogi drugi nadejali lepih nagrad. V naši fari smo na splošno zdravi ljudje. Bela žena smrt se letos še ni oglasila. Zelo nas tare pomanjkanje denarja. Zaradi tega padajo zad-nja drevesa v gozdovih, da se dobi denar za davke, obleko in živež.

Studence pri Sevnici. V nedeljo, 12. marca bodo priredile tečajnice gospodinjkega tečaja po drugi sv. maši tridejansko »Prisegamo«. Igra

bo ponovljena isti dan popoldne po večernicah. Vabimo! V nedeljo, 19. marca bo ob zaključku gospodinjkega tečaja razstava ročnih in ku-harskih izdelkov. Studeniška dekleta bodo po-kazala, kaj so se na tečaju naučila.

Čemšenik. Iz zaloške kapelice je bil 27. fe-bruarja ponoči ukraden kip Antona puščavnika. Kip je kamenit, okoli metra visok in okoli 50 kg težak. Kdor bi kaj zvedel o njem, naj spo-roči lastniku Zalokarju — Lebar Filipu.

Sv. Anton na Pohorju. Zalostno so zapeli zvonovi ter oznanili, da nas je zapustil 23. fe-bruarja veleposelstnik Kristan Pongrac. Blagi-oče je dosegel visoko starost 85 let. Bil je da-leč naokrog znan kot dober krščanski mož. Zelo rad je prihajal v cerkev, čeprav je bilo slabo vreme ali lepo. Pogreba se je udeležilo

Besede

(Povest)

Spisal N. Velikonja, ilustriral akad. slikar L. Sušmelj

Slike iz tromesečne kronike o naših krajih.

Rezki je trepetala roka. Ljubosumna radovednost ji ni dala miru. Odvezala je pentljo, odvila papir in toliko, da ji ni padlo vse iz rok. Pri mesečini ni mogla brati napisla. Le zrcalce je odbijalo mesečni soj.

»Da je to dala Polonca!« je vprašala trdo; vse je zavrelo v njej. »In za Franceta?«

»Polonca za Franceta!« je potrdil Lende.

»Prav, le daj mu!« je stisnila skozi zobe. Zavila je nazaj dar, zavezala ga s trakom in vrnila. Kolena so ji klecala, toliko, da se ni morala nasloniti na zid. Vsa dolina se ji je zavrtela v mlečni kopreni. Lajež psov se je ovijal preko gričev, čuk je glasno sedel na drevesu in nekje so govorili ljudje. Ni razumela njihovih besed, toda zdelo se ji je, kakor bi se ji nevidni glasovi sme-jali. V ušesih ji je šumelo, da je sople in noge so ji bile težke in brezžutne, kakor bi bile lesene. Nosnice so ji plale v sladkem vonju, ki je vel čez njive. Njej se je ta vonj zazdel zoprni in težak. Sipek se je bahal ob poti in na njivi je ždel mak med korenjem. Po razoru so sedeli kupi ovelega plevla kot prihuļjeni mački in vsak se ji je zdel kakor črna naglavna ruta.

»Pa bom res jutri dobil sira?« je dejal čez čas.

»Boš, Lende!« je komaj odgovorila, kakor bi se pre-budila. Bila je topla noč, zemlja je še puhtela od sončne vročine, še kamenje je bilo toplo. Ko sta stopila mimo glogovine in smrečja, je puhnil vanj topel zračni val, čoda njej so šklepotali zobje od neznosne bolečine in

razburjenja. »Mrtvaški ptič!« je pomislila, ko se je čez motno osvetljene njive spet razlegel čukov glas. Cepel je na visoki bukvi kraj kamenite poti. Drevo je stalo kakor temne kreljuti ter senčilo po bregu. Prav v vrhu je žvižgal čuk. Nekaj streljajev dalje je šla gruča ljudi kakor hitra senca in slišale so se njihove nerazločne besede. »Kropit gredol Noč je kakor dan!« je izkušala otrsteti nadležne misli, ki so se ji podile po glavi. — »Tako daleč sta torej že in jaz se vrtim tu okoli! O, to mu povem, o, to mu povem!« je govorila sama pri sebi.

»Zdaj poslušaj, Lende! Ti pojdeš v hišo in ga pokličeš ven, jaz bom pa počakala!« je dejala pri Mlakarjevi kleti.

Še ni izpregovorila, ko je stopil iz sence France. Lende je takoj planil k njemu in mu dejal ves vesel: »Reza je tamle!«

France se je okrenil. Videti je bilo, da je čakal. Suha trava se mu je drobila pod nogami, da se mu je na obronku spodrsnilo. Skoraj je padel čezenj. Kako ga je nahrulil Rupar, ni mogel pozabiti in je še kahal jezo. Pred Rezko se je lovil z rokami, kakor bi plaval. Čez breg se je oglasilo petje. Fantje in dekleta so peli pri mrliču.

»Boljše je, da ti ne greš v hišo. Ti nisi sicer nič kriva, ampak ljudje so ljudje! Pojdi, spremim te domov!« »O, ti hinavec!« ji je šlo skozi možgane, ker je raz-ločno slišala na breg skozi odprto okno med dekleti Poloničin glas. »Odpravil bi me rad!«

Tisti hip se je umešal Lende.

»Na, France!« mu je ponudil zavojček.

»Od Polonce!« mu je pristavila Reza.

»Že prav!« je vtaknil France v žep.

»Ve, kaj je notri!« ji je šinilo na misel. »V hiši!« je rekla naglas.

RAZNO

Gramofonska plošča namesto pisem. Moskovi-kima inženirjema Gavri-lovu in Schorru je uspelo izum, ki omogoča prene-sti besedilo v desetih mi-nutah na gramofonska plošča, ki jo je mogoče takoj uporabljati. Oblika teh plošč je tako priroč-na, da jih dostavlja ruska pošta kakor pisma in s postnina navadnih pisem. Besedilo je mogoče od-grati stokrat. Naprava takšne plošče stane pet rubljev.

Na Kitajskem ima vsa-ka hiša svojo posebno sobo-mollnico v spomin pokojnikom. Na kitajsko novo leto se duhovom mrtvih daje razna jedila, poleg istih se tudi dene brisačo in vodo, da se mrtvi po končanem obe-du lahko umijejo!

Molekulj mehurčka je mlilnice so se v notranjosti mehurčkove kožice, pa čeprav je kožica ten-ka sama 1 milijotinko mi-limetral!

Denar na cesti. Nekd italijanski gobar je gojil posebne gobe in jih pro-dajal v bližnje mesto. Pri-pravil jim je gnojilce, ker tam najbolje uspevalo. Pri tem pa je imel težave

12 letnim delom zasigurala bodočnost. In kako težak bo odgovor članom za storjeno škodo, ki bo povzročena zaradi grde konkurence.

Višnja gora. V ljubljanski bolnišnici je umrla Ambrož Ana iz Leskoveca pri Višnji gori. Bila je vzorno dekle in članica dekliške Marijinje družbe. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva in tudi dekliška Marijina družba z zastavo. Pokoj njeni duši, družini pa iskreno zastavo. Fantovski odsek bo s sodelovanjem dekliškega krožka priredil akademijo. Bo to prva prireditve naše organizacije v Višnji gori. Datum in točen spored akademije objavimo pozneje.

Hotič pri Litiji. Zelo potrebno bi bilo, da bi se zgradil most čez Savo in sicer med Vernekom in Kresnicami. Prevažanje s čolnom je nerodno in tudi nevarno. Ob večjih povodnjih je pa prevažanje s čolnom sploh nemogoče in je zveza s Kresnicami popolnoma ukinjena. Potreben bi bil most tudi zato, da bi bil mogoč iz naših zasavskih krajev vozni promet na kresniški kolodvor. Pozivamo merodajne činitelje, da se resno zavzamejo, da se most čim prej zgradi. Nekateri se pri nas pritožujejo, da ne dobivajo redno časopisov. Le kje zastavajo? Za to se bomo zanimali. Sedaj je čas za naročilo Mohorjevih knjig. Nikakor ne smemo padati, ampak moramo rasti. Krajevna kmečka zveza v Litiji vabi na II. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 12. marca ob 9 dopoldne v Ljudskem domu v Litiji. Fantovski odsek vprižori v nedeljo, 12. marca ob 3 popoldne v Sp. Hotiču v Gasilskem domu igro »Po trnju do cvetja«. Pridite!

Dolenjske Benetke. Muhasta sreča je pri izrehanju zadela samo enega naročnika iz naše župnije. Temu prav iskreno čestitamo. Vsem drugim pa dajemo upanje, da bodo imeli prihodnje leto večjo srečo kakor letos. Za pokojnim našim starostom, Maroltovim očetom, ki je pred kratkim umrl, je odšel sedaj v večnost tudi drugi starosta, namreč Franc Ivanetič iz Ivanjš. Če bi živel samo še en mesec, pa bi dosegel starost 92 let. Sedaj bo pa starosta naše župnije Anton Tomšič, ki je tudi star že 90 let. Pokojnemu bodi Bog milostljiv sodnik. Zadnjo soboto zjutraj so neznani zlikovci vlomili v vinsko klet Janeza Babiča iz Orehovca. Teden prej mu je bilo poslano pismo, da naj on in njegov sosed pazita na svoje poslopje. Imenovani trpi občutno škodo, ker so mu poleg tega, da so mu odnesli večjo količino vina.

Duplje. Kar pomnijo, v podružnici cerkvice v Zg. Dupljah še ni bilo slovesnosti, kot je bila v nedeljo, 5. februarja, namreč zlate poroke. Obhajala sta jo Jurij Balantič, Rinkarjev oče, in njegova zvesta družica Marjana. Kaže ju zgornja slika. Slavljenec šteje 78 let, nevesta dve leti več, ki jih oba še dokaj čvrsto nosita.

Prav svečano je bilo. Cerkevica okusno okrašena, po vasi ponosni mlaji, prepleteni z vencji. Poleg sorodnikov so prišli v svate povabljeni iz vse vasi. Otrok se jima je rodilo šest, od katerih so pa štiri dekleta že pomrle. Ostala sta le sinova Janez, ki doma gospodari, in Jožef, strojnik v tovarni v Kranju. Bog jima daj dočakati še biserno poroko!

Velika Nedelja. V nedeljo, 26. februarja, se je vršila v pisarni velikonedeljske občine svečana seja, katere so se udeležili skoraj vsi odborniki z izjemo enega člana. G. predsednik Irgolič je po kratkih pozdravnih besedah prešel na edino točko dnevnega reda slavnostne seje in sicer imenovanje našega zasluženega narodnega voditelja, neustrašenega borca za pravice slovenskega naroda, dr. Antona Korošca častnim občanom združene občine velikonedeljske. V govoru je g. predsednik orisal zbranim junaško delo našega voditelja od narodnega poslanca v avstrijskem parlamentu, pa do današnjega dne. Vsi navzoči so z navdušenjem sprejeli sklep uprave o imenovanju na znanje.

Grahovo pri Cerknici. Naše nanovo obnovljeno Prosvetno društvo je dobilo novih moči; ustanovila sta se Fantovski odsek, kakor tudi Dekliški krožek, katere se urita v telovadbi in prirejata redne tedenske sestanke ob nedeljah. Zelo pogrešamo prosvetnega doma. Sprožila se je misel za postavitev istega; zemljišče imamo že preskrbljeno. Z gradnjo doma bomo začeli že letos, ako ne bo kakih zaprek. Društvo je vprižorilo dobro uspešno igro »Razvalina življenja«, a za praznik sv. Jožefa pripravljamo igro »A njega ni«. Na igro vabimo vse naše ljudi, kakor tudi iz okoliških prosvetnih društev. — Naše ceste se nahajajo v precej slabem stanju; razvija se posebno avtopromet in tako, da pešec ali kolesar nimata skoraj več dostopa na cesto, ker nekateri avtomobilisti vozijo zelo brezobzirno. Prosimo oblast, da se temu odpornore. — Poskušen je bil vlom v našo farno cerkev, a so bili vlomilci prepodeni in so najbrže odnesli nekaj bunk.

Kresnice. Leta in leta že čakamo Kresničani, da bi se nas odgovorni činitelji spomnili in nam regulirali Savo. Ze od leta 1923 nam dela Sava veliko škodo. Pri vsaki povodnji nam trga iz naših travnikov in njiv meter za metrom in je nekaterim posestnikom že vzela tretjino travnikov in njiv. Po drugod se vsaj nekaj malega naredi za regulacijo, edino le pri nas se do sedaj še ni nič storilo. Lepo prosimo merodajne činitelje, da nam priskočijo na pomoč, da ne bo prepozno. Brezposelnega delavstva sedaj v naši občini ni več. Zaposlitev so dobili deloma pri Birolljevih apnencah, deloma pa pri železnici kot sezonski delavci. Samo žal, da železnica delavce tako slabo plačuje. Kako naj družinski oče s 500 dinarji preživlja

z roji muh in komarjev, ki si isetotako lastijo pravico do gnojšč. Zvitil gobar je pripravil ventilator, ki je erkal muhe v posebno mrežo. O tem je slučajno slišal žabar, ki je prodajal na veliko žabe in kralje v gostilne in delikatesne trgovine ter bil v neprestanih skrbih za hrano svojim žabam. Stopil je do gobarja, sklenil z njim pogodbo za njegove muhe in odletel sta gobar in žabar v tescnih gospodarskih etih. Kmalu se je izkazalo, da so za gobarja muhe važnejše od gob, ker pri njih več zaslužiti, in odšel polaga večjo važnost na »kvalitetno« dvokrilega blaga. Muhe torej živijo gobarja, žabarja in še — žabe.

Čudna bolezen. V nekem kopalnišču je bil polician zdravnik k stari dami. — No, mamica, — pravi, — kaj pa je hudega? — Ukaljena gospa zareži: Jaz sem soproga ministra N. — Mi je jako žal, — odvrne zdravnik, — te bolezi na jaz ne znam ozdraviti!

Dve sto milijonov glivank porabimo na svetu vsak dan. **Morska jegulja** more biti tudi do 3 m dolga in 50 kg težka.

»Polonca? Da, kropil« je z nasmehom dejal, ker mu je dekletova ljubosumnost ugajala. »Ti ne smeš notri, ker bi te grdo gledali. Pojdiva!«

»Samo, da bi me odpravil« je dejala naglas, ki se je tresel od jeze in neznanega občutka. »Odpravil, da! Ali ne veš nič boljšega! Jaz hočem kropiti, ti pa, naj se vrneš! Pojdem, sem rekla« je stisnila ustnice.

»To pa ni res, ampak ti si pa le odvila! Na, saj ti ga dam, če ti je tako hudo! Moški smo pa takšni!«

»Le imej ga, samo z menoj se ne norčuj. Da, mene pusti pri miru!«

Ko jo je hotel prijeti za roko, se mu je iztrgala. Šumelo ji je v glavi, srce ji je tolklo kakor stopa. Vsa potna se je ustavila pred županovo hišo ter se ozrla. France je še stal ter nekaj izpraševal pastirja, Lende se je obračal in pripovedoval.

»Čisto prav, da sem mu povedala!« se je skušala potolažiti, ker ji je neki skrivnostni glas šepetal nasprotno.

Ko je vstopila, ji je pogled premeril sobo. Videla je na sredi, na visokem odru mrliča. Okoli glave so mu privezali robec, da se ni videla spodnja čeljust, ki se ni pustila skleniti. Oljnata lučka je brlela na mizi pri nogah. Okoli so sedeli ljudje; ker ni bilo dovolj klopi pri hiši, so prinesli kar deske ter jih položili na zaboje.

»Da si upa!« so šepetala dekleta.

Med kropilci je završalo, kakor bi bil dregnil v osnik.

Rezka je to slišala. Tudi ji ni ušlo zbadljivo namigovanje. Trdo je stopila h kropilniku in pokropila mrliča. Pomolila je in ko se je pokrižala, je iskala z očmi prostora, da bi sedla.

Vse je molčalo in gledalo, nihče se ji ni hotel umakniti. Cutila je pritajeno sovraštvo, ki je vstalo iz vseh

pogledov. Prvi hip ji je bilo žai, da je prišla, toda njena uporna narava je to kesanje v kali zadušila. Napeti molk je pretrgala sama.

»Nisem mogla prej priti!« je dejala in hotela sestiti. »Če bi se malo stisnile!«

Dekleta so se samo zagugale v bokih.

»Tudi, če ne bi bila prišla, ne bi nikogar manjkalo!« je dejala Polonca.

»Nisem mogla tebe vprašati!« je dejala Rezka z grozečim nasmehom na ustnah.

Kropilci so se naglas zasmejali.

»Nisem mogla tebe vprašati!« je glasno ponovila in se tresla od ogorčenja in užaljenosti. »Kaj morem jaz za vse to, kar se je zgodilo! Da, kaj morem jaz za očeta!«

Za hip so se ljudje zbegali. Njen glas je bil odločen in vprašanje jasno. Ali more kaj hči, ki je bila doma? Da! Ona ni kriva! Ze so ji hoteli dati prostora.

»Kdo pa more?« je vprašala Polonca in vstala, kakor bi hotela k njej. Sklonila se je čez klop.

»Kaj tebi mar!« je kriknila Rezka ter ji z vso silo potegnila ruto na oči. Silno zaničevanje in jeza ji je jemalo razsodnost in njeno lice je plamtelo.

Polonca se je vrgla v glasen jok in krik:

»Branite me, branite me!«

»Tako se pa nismo zmenili!« je rekel Jozelj. »Kam pridemo! Tako se pa nismo zmenili!« In je potegnil Rezki ruto na oči.

Kakor bi dlan obrnil, se je Rezka znašla vsa zmržena in z raztrganim predpasnikom pred hišo; Vida ji je prijel ruto.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Kmečki stan in slovenski narodni znak

Znak Slovencev v jugoslovanskem državnem grbu in obenem znak (simbol) vsega slovenskega naroda so tri zlate zvezde na zelenem polju.

Kaj nam govori ta slovenski simbol?

Zeleno polje — to pomeni kmečki stan. Temelj in jedro slovenskega naroda je namreč vedno bil, je in bo ostal kmečki stan, in naše zeleno polje, ki so ga vekove z žuljavo roko obdelovali, s svojim znojem rosili in s svojo krvjo škropili slovenski kmetje, je edina dedščina našega naroda, ki nam je ostala po naših očetih. Zal ni slovenska industrija, ki poganja na naših tleh, vsa zares naša, žal velik del slovenske trgovine, ki se med nami razvija, ni slovenska last, je pa slovenska naša kmečka zemlja, z zelenimi polji in gozdovi pokrita, in naša naloga je poskrbeti, da bo ta zemlja naša vsa, do zadnje pedil!

Na zelenem polju pa svetijo našemu narodu tri zlate zvezde:

Prva zvezda — vera naša, vera očetovska. Dokler bo ta zvezda našemu zelenemu polju, to je našemu kmečkemu ljudstvu svetila, bo ostal na varni poti naš kmečki stan in ves slovenski narod z njim!

Druga zvezda — beseda naša slovenska, naš mili materin jezik. Le naš kmečki stan je to sveto zvezdo varoval v vseh časih preteklosti in upajmo, da bo tudi za vse bodoče dni slovensko kmečko ljudstvo zvest varuh in branilec te dragocene zvezde slovenskega naroda, varuh našega slovenskega jezika, ohranjevalec prelepe slovenske pesmi!

Tretja zvezda — kmečka stanovska zavest, zavest skupnosti nas vseh slovenskih kmečkih ljudi. Našim očetom je bila ta zvezda zvezda vodnica v vseh bojih za staro pravdo. Ta zvezda jih je vodila, ko so tisoči in tisoči žrtvovali svoje življenje za kmečke pravice in za boljšo bodočnost prihodnjih rodov. Dokler in kadar je slovensko kmečko ljudstvo vodila ta zvezda kmečke sloge in skupnosti, so v boju za staro pravdo zmagovali, so dosegali uspehe, je slovenski kmečki stan napredoval, če pa so izgubili to zvezdo vodnico izpred oči, so med seboj nesložni doživljali le skupne — poraze.

Zato naj nam za naprej zvezda kmečke stanovske zaveznosti, zvezda kmečke sloge nikdar več ne zaide!

Tri zlate zvezde na zelenem polju so simbol slovenskega naroda. Pod tem simbolom so hoteli nekdanji celjski grofje združiti vso slovensko zemljo, vse slovensko ljudstvo. Ni se jim posrečilo, ker niso umeli pomena zlatih zvezd, ker niso poznali vrednosti zelenega polja. Zato jih je pokopalo prokletstvo vseh tisočev kmečkega ljudstva, katerega so zatirali, enako kot je pokopalo večino vseh drugih gradov po naši zemlji, in z njimi vred je danes tudi mogočni celjski grad, ki je bil sezidan s krvavimi žulji kmečkega ljudstva — le kup razvalin!

Simbol pa je ostal in dandanes združuje, neprav žal ne vsega, pa vsaj večino slovenskega naroda. Da bo bodočnost našega naroda srečna, naj nikoli ne pozabi, da so njegov simbol tri zlate zvezde na zelenem polju, to je, da je temelj slovenskega naroda kmečki stan. Ker le na zelenem polju raste žitno klasje, simbol kmečkega stanu in simbol uspešnega dela! Zato naj slovenski narod naš kmečki stan upošteva, naj mu pomaga k rešitvi in napredku. Zavedati se moramo vsi, da je usoda slovenskega naroda navezana še vedno na usodo slovenskega kmečkega stanu in da morejo slovenskemu narodu tretji tri zlate zvezde le na zelenem polju!

Pomni! Tvoje življenje zavisi od zdravja — tvoje zdravje od zasluzka — tvoj zasluzek od domovine — tvoja domovina od narodne zavesti — tvoja narodna zavest od ljubezni — tvoja ljubezen od zapovedi — in zapovedi je dal Bog!

Zahtevajte v vseh javnih lokalih najboljši dnevnik >SLOVENE<!

Mislila je, da je njena brisača bela...

... dokler je ni primerjala z Radion belo brisačo!

Ali more biti pravkar oprana brisača tako sivkasta? Seveda, če ni oprana tako, da je iz nje popolnoma odstranjena vsa nesnaga, se zdi poleg Radion belega perila zanemarjena. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi perilo in temeljito odpravi vso nesnago. Zunaj in znotraj bleščeče čisto perilo, brez primera belo. Radion belo.

SCHICHT^{OV} **RADION**

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

400-letnica anglikanske cerkve. V maju leta 1536 je dal strašni angleški kralj Henrik VIII. obglaviti svojo drugo ženo Ano Boleyn. Ta žena je v toliko zgodovinska, ker je bila povod odpada Anglije od katoliške cerkve. Henrik se je namreč naveličal svoje prve žene, s katero je bil poročen

v veljavnem zakonu. Ker mu papež ni dal dovoljenja za zakon z Ano Boleyn, je odpadel od njega in se proglasil za angleškega papeža. Kmalu pa se je zaveličal tudi druge žene, jo obdolžil prešuštva in dal obglaviti.

*Preproge
rastori
odeje
linoleum
žimnice
petiči
garniture
obrisače*

V NAJNOVEJSIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH
NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI!

STALNO

Stennecki
CELJE 19
CENIK ZASTONJ

NOVI GROBOVI

n Zraven križa je s solzami stala Mati v boli sami... V Beli Cerkvi na Dolenjskem je umrl nadinspektor drž. železnice v p. Albin Bevc. — V Mariboru je preminula Ana Vohak. — V zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano je odšla h Gospodu po večno zlačilo s. Vukmira Pipan. — Na Vrhniki so djali v grob soprogo lekarnarja Anico Hočevar roj. Tičar. — V Slovenjem Gradcu so položili v grob 54 letnega bivšega večletnega župana v št. Janžu Ivana Guzelja. — V Gaberju na Goriškem so pokopali 87 letno Marijo Turk. — V Toplicah pri Zagorju ob Savi je zapustil solzno dolino šolski upravitelj Matija Pelko. — V Zagorju ob Savi je umrla posestnica Veronika Weinberger roj. Sušteršič. — Na Slivnici pri Celju so pokopali upok. profesorja verouka Antona Polutnika. — V Velikih Laščah je na veke zatisnil oči bano-vinski zdravnik dr. Maks Mihelič. — V Kranju je zaspala v Gospodu Ivana Lukman roj. Zelnik. — V Celju so spremili k večnemu

počitku sodnega uradnika Ivana Saksido. — V Ljubljani so umrli: car. inspektor v p. Jakob Rupelj, uršulinka m. Kajetana Grajzer, delovodja tobačne tovarne v p. Franc Sušteršič, Marija Herzmansky roj. Strubelj, tretješolka uršulinske gimnazije Anica Koblar in ključavničarski mojster Alojzij Mekina, poslovođa Ljubljanske kreditne banke Viktor Flere. — Naj počivajo v miru!

n In trpljenje prebritko, naj pomoč nam v smrti bo. V Lassingu na bivšem Gornjem Štajerskem je umrl tamošnji župnik 56 letni Ludovik Kores. — V Radovljici je odšel v večnost zaveden katoliški mož klobučar Vinco Bogataj. — Na Bučah pri Kozjem je preminul posestnik Jurij Božiček. — Na Jesenicah so položili k večnemu počitku Katarino Žerjav, sestro ljubljanskega g. stolnega kanonika. — V Mariboru so pokopali vseučilnišnika Franca Gselmana. — Nagle smrti je umrl Jurij Tomažič, šol. upr. v Smartnem na Pohorju. — V Selu pri Bledu je odšla v večnost 82 letna Marija Stojan. — V mariborski bolnišnici je na veke zatisnil oči učitelj in

slovenski skladatelj Tone Brcko. — V Markboru sta zapustili solzno dolino Marija Nekrep in Frančiška Kovačič roj. Nardin. — V Celju so djali v grob soprogo industrijaleca Barbaro Borlak roj. Južap. — V Ponikvah pri Dobropolju je umrla Ana Suppan, hči bivšega ravnatelja Kranjske hranilnice. — Pri Sv. Juriju pri Celju je preminul vođa računov ban. kmetijske šole Josip Rongador. — V Ljubljani so umrli: Frančiška Mekinda, Josipina Volčanšek roj. Vitrovec, uradnik drž. žel. Franc Leban, 62 letni posestnik Jožef Ložar, učenka 3. let. drž. učitelj. Marica Smolnikar, vdova po poštnem nadoficialu Dragica Zalaznik, Ivanka Oblak roj. Aleš in znani skladatelj in pevovodja Zorko Prelovec. Naj počivajo v miru!

Solza

Rešenik je jokal zame, preden križ je vzel na rame, in pod križem Mati mila zame solze je točila.

Od tedaj si mi hladilo solza za telesne rane: brž s teboj mi tolažilo vselej tudi v dušo kane.

Zvezdno tvoje migljanje, kadar radost oznanjuješ; v srcu mi budiš spoznanje in hvaležnost dokazuješ.

Kakor ogenj si pekoča, kadar madeže izmivaš; vest hladiš, čeprav si vroča, mir tedaj mi v dušo vlivaš.

Komaj sem pričel živeti, že oko si mi zalila; kadar nehal bom trpeti, slednjič boš se utrnila.

Limbarski.

HERSAN ČAJ

Vam bo pomagal, da boste, zopet dobili ZDRAVJE s pomočjo zdravnih svojster rastlin. Ne bodite samim sebi sovražnik! Obolenje pri MENI in BOLEČINE PRI MESEČNEM PERILU (menstruaciji) Vam bo ublažil HERSAN-ČAJ. Ali Vas ovira DEBELUŠNOST?

Bi bili radi VITKI? Tedaj lahko uporabljate HERSAN-ČAJ. ZAKAJ trpite bolečine REUMATIZMA in PROTINA, če ni treba? HERSAN-ČAJ je sredstvo, ki Vam lahko olajša muke. HERSAN-ČAJ pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in HEMOROIDIH (zlati žili). Ali res ne veste, da je HERSAN-čaj dobro sredstvo pri OBOLJENJU ŽELODCA, JETER in LEDVIC? HERSAN-ČAJ se dabi SAMO V ORIGINAL ZAVITKIH v vseh lekarnah.

»RADIOSAN«, ZAGREB, Dukljaninova 1.

Reg. S. št. 19834-35.

HERSAN

Nagrobne spomenike

iz starega pokopališča Sv. Krištofa (ter nove spomenike) po nizki ceni dobite dokler traja zaloga pri kamnoseku KUNOVAR FRANJO pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

Stibernik: »Zaplotar ni več takšen tepec kot je bil.«
Dobernik: »Ali je postal bolj pameten?«
Stibernik: »Ne, bolj droben, ahujšal je.«

Blago za damske plašče, moške površnike in obleke za pomlad nudi po nizkih cenah

Oblačilnica za Slovenijo - Ljubljana
Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarsko zveze)

V vsako hišo »Domoljuba«!

Našim naročnikom

Ne samo uprava »Domoljuba« še nekdo drugi je v veliki meri pripomogel, da je bilo tako veliko nagrad pri žrebanju dne 23. febr. t. l., namreč razne tvrdke, zato se jim uprava »Domoljuba« za njihovo velikodušnost lepo zahvaljuje, vsem naročnikom pa priporoča, da se na sledeče tvrdke, pri katerih bodo vedno najbolje postreženi, vedno obračajo. — Te tvrdke so:

P. I. GORIČAR, manufaktura, Sv. Petra c. 29, Ljubljana.

SPLOŠNA TRGOVSKA DRUŽBA, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji, Tyrševa 33, Ljubljana.

J. VILHAR, urar, Sv. Petra c. 36, Ljubljana.

CIRIL PODRZAJ, brzoparilniki, gnojnične trpalke itd., Ig pri Ljubljani št. 147.

FR. STUPICA, trgovina z železino, kuhinjske posode itd., Gosposvetska c. 1, Ljubljana.

A. GOREC, trgovina s kolesi, motorji itd., Tyrševa cesta 1, Ljubljana.

F. K. KOLLMAN, trgovina porcelanste in steklene posode, Mestni trg 16, Ljubljana.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA, Pred školiho, Ljubljana.

IGN. VOK, trgovina šivalnih strojev in koles, Tavčarjeva ulica 7, Ljubljana.

DROBTINE

Podkve iz duraluminija. Francoski strokovni list »Revue de l'Aluminium« poroča, da delajo v zadnjem času poskuse s podkvami iz duraluminija, in sicer za dirkalne konje. Računajo, da pomenijo pri dirkalnem konju 1 kg težke podkve toliko, kolikor 8 kg na hrbtu. Zato so za te konje že pred časom izdelovali podkve, ki so tehtale samo 200 gramov. Toda nove podkve iz duraluminija tehtajo le 40 do 60 gramov, v skrajnem primeru 80 gramov. To pomeni olajšanje teže na vseh štirih nogah za 500 g ali 4 kg na hrbtu. Duraluminijaste podkve približajo na kopita z mehkim jeklenimi rebri in so trpežnejše od železnih podkev.

Pogon za brezdomeci. Mestne oblasti v sovjetski Moskvi napovedujejo nov velik pogon za zapuštenimi otroki, ki se potepajo v tisočih pa mestu in v predmestjih in so postali javna nevarnost. V zadnjih treh tednih so oblasti napravile obširne preglede in so polovile 1200 otroških brezdomecev. Za nekatere otroke so oblasti mogle izslediti starše in so jim jih vrnile, drugi pa so bili poslani v zloglasna otroška vzgojališča, ki jih vodi tajna policija GPU. Vsega skupaj je bilo v zadnjih treh mesecih 11.000 takih slučajev, da so morala sodišča nastopati proti potepuštvu otrok in kaznovati tudi starše zaradi zanemarjanja vzgojnih dolžnosti. V 7000 primerih pa ni bilo mogoče najti niti očetov niti mater ter otroci o njih sploh pojma niso imeli. Boljševiki sami s svojo »vzgojo« rinejo otroke v blato nato pa kaznujejo stare namesto — sebe.

Gluhonemi bodo slišali? Ze dve leti in pol vrhijo v izraelitski gluhonemnici v Budimpešti poskus, da bi dognali najvažnejše čimtelje sluha. Novorojenim psom, ki so bili že v stanju redne elipse in gluhosti, so izrezali najbolj bistvene sestavne dele sluhnega organa. S posebnim postopkom so živali potem pripravili tako daleč, da so točno domnavale na zvočne dražljaje. Ob nekem znanstvenem prikazu so 8 takšnih psov z znaki iz raznih glasbil spravljali do vsakovrstnih dejanj (tekanja, skakanja i. t. d.). Pomen teh poskusov je v tem, da bo mogoče ob prirojeni ali pridobljeni gluhosti ljudi s podobnim postopkom razvijati sluh. Z dolednjimi glaslinimi dražljaji se bo sluhno polje nekorekcijsko sestavljalo. Da je to mogoče, je pokazal primer 23 letne ženske s prirojeno gluhonemnostjo, ki so od oktobra lanskega leta da danes opravili tako daleč, da mora že, slišati in umeti običajen ljudski glas v bližini ušca.

Mali oglashnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbiza za male oglase se plačuje naprej.

Prek in koleselj

rabljen toda v dobrem stanju, prodam ali zamenjam za težak voz. Jamnik, Podreča št. 57 p. Smednik.

7000 kg rane naprodaj. Gorenjavas št. 16 pri Retečah.

Hiapca sprejme Zolar Avgust, Podsmreka 10 (Smartno) p. Dobrova.

Služkinjo od 15 do 20 let staro k otrokom sprejemem. — Naslov v upravi Domoljuba pod št. 3088.

Dve kmečki dehli sprejemem. Nastop takoj. Plača 150 din mesečno. Vincenc Jurhar, Medlog, Celje.

Mladenič, posestnik, srednje kmetije, želi znanja v svrbo ženitve, s kmečkim dekletom v starosti 25—30 let s 40.000 din gotovine. Ponudbe poslati na upravo Domoljuba pod značko: »Sreča« št. 3162.

Sladko seno večjo množino, naprodaj. — Zupnišče Grosuplje.

Služkinjo za kmečka dela se sprejme. — Ljubljana, Vodnikova cesta 111.

Krojaškega vajenca s hrano in stanovanjem sprejemem takoj. Ivan Kubelj, krojašvo, Žužemberk 26.

Gepelj v dobrem stanju, ugodno prodam Kalan, Suha 16 pošta Kranj.

Sprejme se hiapec k živini in za poljska dela. Ahlin, Ječica 16.

Šivalni stroj pogrezljiv, naprodaj. Brezovica 16, pri Ljubljani.

Motorsko slamorezno malo rabljeno, prodam ali zamenjam za ročno Dolenc Peter, Smarca št. 33, pošta Kamnik

Prodam 15 panjev A.-Z. (Znidarišičev) in 15 panjev Kranjčev. Kernik M., Leše št. 33, p. Brezje.

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano, od 60 litrov naprej, razpošilja: Posestvo »GRIC« pri Mariboru.

Sprejememo agilne, sposobne poverjenike in zastopnike po vseh krajih Slovenije za nabiranje novih članov varševalcev in posojiljemalcev. Resnim, vztrajnim sodelavnikom nudimo ugodno priliko trajnega zaslužka. Pisemne prijave sprejema Posojilnica Moj dom, Ljubljana, Dvořakova št. 8.

Kupujem stalno stoječ les za produkcijo tramov. Ponudbe pod »S sečnim dovoljenjem« na upravo Domoljuba št. 2628.

Sladko seno in domače češnje za saditev ima naprodaj. J. Zerovnik, Hruševci, p. Dobrova.

Vrvar dobi delo na dom. — Ponudbe z navedbo zahtev na upravo lista pod šifro »Soliden« št. 3480.

Orodje knjigovodsko in fotografsko, naprodaj. — Prelogar Ignac, Praproče, St. Vid pri Stični.

Jajca za valenje štajerskih kokoši, konisij, izbranih živali, nudi perutinarstvo Ambrožič, Gaberje, Dobrova. Po pošti ne pošiljam.

Sladko seno 15 do 20 tisoč kg prodam Strajnar, Zg. Duplica 5, Grosuplje.

Moško športno kolo naprodaj. Kozarje 69, Tržaška c.

Usnje domačega izdelka nudi najugodnejše obrtnikom in kmetovalcem Lavrič, usnjarna, Sentvid pri Stični.

Hiša z vrtom in zemljiščem v Domžalah ugodno naprodaj. — Naslov v upravi pod št. 3494.

Trbovaljski cement štorije, lepenko, žico, žičnike, barve, specerjsko in manufakturno blago najceneje pri Müllerju, Grosuplje.

Semenski krompir

Oneida - Jubel - Wohltmann. Priznan po osrednji komisiji za semenogojstvo, dobavlja Kmetiska gospodarska zadruga v St. Vidu pri Stični.

Vsaki osebi - družini nudimo stalen zaslužek doma. — Pišite: Ana, Maribor.

Hiša naprodaj na lepi sončni legi zraven čez 5000 m² travnika in gozda. — Vprašati pri Marinko Ivan, Vnanje gorice 17, Brezovica pri Ljubljani

Gepelj dobro ohranjen, ugodno naprodaj. — Slapničar, Suha 29, Kranj.

Semenski krompir zdrav (oneidovec), prodam. Anton Stemberger, Mirna peč.

Prodam stolpno uro (cerkveno) skoro novo. Ogleda se jo lahko pri kovaču Francu Pisovcu, Zg. Besnica 5, Kranj.

Služkinjo za vsa kmečka dela sprejme Jerko Pavla, Dravljje, Vodnikova cesta 259, St. Vid nad Ljubljano.

Dehlice 14—18 letno, k otrokom in za druga dela, se sprejme takoj. — Istotam se sprejme 2 mizarjska pomočnika in vajenca. Sitar, Smihel, Novo mesto.

Sprejemem služkinjo za vsa kmečka dela. Avsec Franc, Dol pri Ljubljani.

Breza krava dobra mlekarica, se prodam. Dermastja, Dravljje 85.

Damsko kolo naprodaj. Brezovica 16, pri Ljubljani.

Sadnega drevja večjo množino, raznih sort, močno razvitega, ima naprodaj Hafner Franc, Sv. Duh št. 16, pošta Škofja Loka.

Knjige dobro ohranjene, poceni prodam. Posebne ugodnosti imajo kuzičnice. — Naslov v upravi Domoljuba, številka 3465.

Za vsako družino

vsja oblačila, posebno moške obleke in perilo si nabavite najbolje in najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Fanta 13—15 let vajenega noga kmečkega dela, sprejme Franc Pleško, Kozarje 34, p. Dobrava.

Prodam Deutz-Diesel motor, lahke, 5 ks., zelo priporočen za mlatilnico, slamorezno, sekularsko itd. Juvan, Ljubljanska cesta 34, Domžale.

Čevljarški stroj levoročni, poceni prodam. Naslov v upravi lista pod št. 3493.

Semenski krompir zdrav naprodaj. Zganjar, Selo 14, Laverca.

Sprejemem več mizar. pomočnikov in vajencev. — Sitar, Smihel, Novo mesto.

Kmetovalci! Izborna nova vrtila (gepeloe) dobite po znižani ceni v železnici — Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Krava s teličkom dobra mlekarica, je naprodaj v Zupnišče v Krašnji, p. Lukovica.

20 koles popolnoma novih in 36 šivalnih strojev prav poceni naprodaj pri »Promet-u« (nasproti križanski cerkvi). Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.

Semenski krompir 5000 kg, prodam. Coš, Perovo, Grosuplje.

Šivalni stroj pogrezljiv, prodam — Hermes, Stari trg 21/I.

Služkinjo pošteno in pridno, za vrtna dela in pomoč v gospodinjstvu sprejme M. Lešnjak, Dev. Mar. v Polju 35.

Ridova moka a 3 din. koruzni zdrob in moka 2 din, graham moka za sladkorno bolne 5 din. Razpošilja vsako množino po povzetju. — Sedej Pavel, umetni mlin. Javornik na Gorenjskem.

Pomlad ...

Kakor narava, tako je obnemoglo tudi naše telo ter se le s težavo bori proti boleznim. Zato mu moramo pomagati in ga napraviti odpornega in zdravega. Očistiti ga moramo telesu škodljive navlake ter mu dovajati nove, osvežajoče sokove. Zato se priporoča naravno zdravljenje s

„PLANINKA“-čajem

ki je večinoma pripravljen iz najboljših planinskih zdravilnih rastlin, katerih koristno delovanje priznava že znanstvena medicina.

Dolgolletna skušnja nam potrjuje, da je »Planinka« zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker so njegove sestavine vzete iz znanstvene, deloma pa tudi iz ljudske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnavljanje. Zato je zdravljenje 6-12 tednov s »Planinka« čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabih prebavi in zaprtju,
- pri nerednem delovanju črevesja,
- pri napetosti in omotici, glavobolu,
- nespečnosti in zmagi,
- pri obolenjih sečne kisline,
- pri obolenju jeter in hemoroidov,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

Zdravilni čaj »Planinka« pospešuje tek. Zadržajte v apotekah izredno »Planinka« čaj Bahovec, ki je samo tedaj pravičen, če je zaprt in plombiran ter nosi ime:

MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA

ZDRAVILNI ČAJ „PLANINKA“

Reg. Sp. št. 14312 od 18. VII. 1938.

BISTER FLUID

je za masažo pri raznih poškodbah nog in kit, pri revmatizmu ter pri težkem delu. BISTER prašek prepreči mnogotere konjske bolezni, posebno pa nadržbo.

MLEKIN je sredstvo za pomnoženje mleka pri kravah, za prebavo in celo pomišljanje. Navodilo priloženo. Bister fluid mala steklenica Din 10—, velika Din 16—.

Bister prašek zavoj Din 10—, Mlekin zavoj mali Din 10—, veliki Din 16—. Poština od 8—10 Din. Prodaja Drogerija Ivan Kanc, Ljubljana-Nebošičnik

Gnojnične črpalke
brzoparilniki
štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Podpisani opozarjam raznašalce neresničnih vesti proti moji osebi, da jih bom odsej sodnijskim potom zasledoval.

Pečnik Ciril.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Tine je bil bolan, zato je naročil svojemu sodelavcu Francetu, naj tudi njegov denar vzame v soboto pri izplačilu. France je prišel v nedeljo zjutraj domov: »Ne smeš zameriti Tine, ampak ves tvoj denar sem zgubil.«

»Kato to?« se je čudil Tine.

»Saj veš, stara navada, kvartati sem prišel, in če bi ne bil pravočasno prenehal, bi bil še svoj denar zaigral, ne samo tvojega.«

Posestvo

s gospodarskimi posopji, ter lepo enonadstropno hišo v trgu, pripravno tudi za trgovino ali gostilno bo prodana na javni dražbi Hranilnica in posojilnica v Žužemberku v nedeljo, dne 12. marca 1939 popoldne na licu mesta v Žužemberku, - Parcele se bodo prodajale posamezno, ali pa skupno.

Sadjarji! Temeljito in poceni boate uničili škodljivce na sadju s pomočjo domačega sredstva

Shell biljobran

Zagreb, Gajeva ulica 5 • Ljubljana, Miklošičeva 2 • Maribor, Glavni trg 24

Opeko

strešno in udno vseh vrst iz prvovrstne opekarne ku-pite po zelo ugodni ceni in plačilnimi pogoji pri

JANKO KONČAR - LITJA

Od semena

zavisi kakovost in višina pridelka. Po zmernih cenah smo priskrbeli od domače selekcijske postaje

oplemenjeno

seme jarega ječmena in ovsna Ravno tako smo kupili našim prilikam prilagodeno seme domače

detelje in lucerne,

ga očistili od predenice, nakar je preizkušeno na čistočo in kaljivost po določenih norm o kontroli semena. Ravno tako zamoremo garantirati za prvovrstnost

travnih semen in njihovih mešaníc,

ker so ta semena pred uvozom bila analizirana. Razen tega imamo na zalogi razna druga semena.

Cene so razvidne v posebnem ceniku, ki se na zahtevo dopošlje.

Nabava semena je

zadeva zaupanja

in radi tega se obračajte pri nabavi na

Kmetijsko družbo r. z. o. z. v Ljubljani, Novi trg 3

ali na njena skladišča v Celju, Konjicah, Mariboru, Novem mestu in Brezicah.

Običaji na Kitajskem. Poročene Kitajke mečejo kamenje na slona; ako ostane kamen na hrbtu istega, je znamenje, da bodo postale matere. — Ako prideš h Kitajcu na obisk, ne smeš vzeti klobuka z glave, pač pa vzemi proč svoja očala.

'New Prima' in 'Lacta' separatorji (posnemalniki) in pinje

(skandinavski izdelki) so najboljši separatorji sedanjosti, odlikovani na svetovnih razstavah, sicerne zahvali. Najprijetnejši separatorji domačih mlekarov

'Lacta' brzoparilniki, jekleni in bakreni, 'Royal' šivalni stroji

Glavno zastop. in skladišče:

ING. L. TEMKIN
Zagreb, Vinska 20

Rajonski zastopniki v Sloveniji: Vinko Slapšak, Trebnje; Ivo Tomazin, Bukovčica. Seica nad Škofjo Loko; Jakob Kraus, Nove Laze pri Kočevju

ISCEM ZASTOPNIKE!

Advokat dr. Igo Janc

naznanja, da se je preseil s svojo pisarno v Kostanjevico na Krki

»Domoljuba« stane 38 din za celo leto, za tuzemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inš-rate in reklamacije pa oprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečnik. — Urednik: Jože Kožiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.